

Analiza primjene Intrastat sustava u Republici Hrvatskoj

Ljubić, Marija

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Transport and Traffic Sciences / Sveučilište u Zagrebu, Fakultet prometnih znanosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:119:473362>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-25**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Transport and Traffic Sciences - Institutional Repository](#)

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet prometnih znanosti

ZAVRŠNI RAD

**ANALIZA PRIMJENE INTRASTAT SUSTAVA U REPUBLICI
HRVATSKOJ**

Marija Ljubić

Zagreb, studeni 2022.

Zagreb, 7. studenoga 2022.

Zavod: **Zavod za transportnu logistiku**
Predmet: **Špedicija**

ZAVRŠNI ZADATAK br. 7021

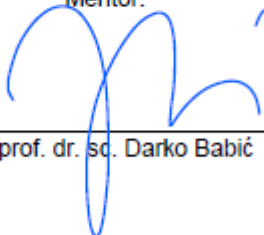
Pristupnik: **Marija Ljubić (0135239039)**
Studij: **Inteligentni transportni sustavi i logistika**
Smjer: **Logistika**

Zadatak: **Analiza primjene Inrastat sustava u Republici Hrvatskoj**

Opis zadatka:

INTRASTAT sustav u primjeni je od 1993. godine kada je uspostavljeno jedinstveno tržište EU. INTRASTAT istraživanje propisano je EU zakonodavstvom koje je na snazi u svim zemljama članicama EU. Međutim, praktična provedba INTRASTAT istraživanja nije ista u svim zemljama članicama. U Hrvatskoj je nositelj INTRASTAT istraživanja Državni zavod za statistiku, koji je zadužen za metodologiju, statističku obradu, te diseminaciju podataka, dok je Carinska uprava zadužena za prikupljanje i kontrolu podataka prikupljenih od poslovnih subjekata. Cilj rada je analizirati primjenu INTRASTAT sustava u Republici Hrvatskoj od njegova službenog uvođenja pa do danas. Potrebno je usporediti postavljene pragove uključivanja kroz godine, kao i količinu prijavljene robe te donijeti odgovarajuće zaključke.

Mentor:

---

izv. prof. dr. sc. Darko Babić

Predsjednik povjerenstva za
završni ispit:

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet prometnih znanosti

ZAVRŠNI RAD
ANALIZA PRIMJENE INTRASTAT SUSTAVA U REPUBLICI
HRVATSKOJ

Analysis of the Intrastat System in the Republic of Croatia

Mentor: Izv. prof. dr. sc. Darko Babić

Studentica: Marija Ljubić

JMBAG : 0135239039

Zagreb, studeni 2022.

SAŽETAK

Republika Hrvatska kao dio Europske Unije od 1.srpnja 2013. nema više graničnih kontrola i carinske formalnosti za kretanje robe između Republike Hrvatske i drugih država članica EU-a. Uveden je sustav Intrastat, važan pokazatelj gospodarske uspješnosti i razvoja svake zemlje.

Intrastat je sustav za prikupljanje statističkih podataka o robnoj razmjeni između država članica EU. Podaci se prikupljaju izravno od poslovnih subjekata i podnose se elektroničkim putem u razdoblju između 1. i 15.-og dana u mjesecu. Analizom podataka za odabrane godine biti će prikazano kolike su vrijednosti međunarodne trgovine robom unutar EU.

KLJUČNE RIJEČI : špedicija, intrastat analiza, robna razmjena, uvoz, izvoz

SUMMARY

Republic of Croatia as part of European Union from July 1, 2013 has no longer border controls and customs formalities for the movement of goods between the Republic of Croatia and other EU member states. The Intrastat system was established, an important indicator of the economic success and development of each country.

Intrastat is a system for collecting statistic data related to exchange of goods between EU member states. Data are collected directly from business entities and submitted electronically between the 1st and 15th day of the month. The analysis of data for selected years will show the values of international trade in goods inside the EU.

KEY WORDS: freight forwarding, intrastat analysis, exchange of goods, export, import

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. OPĆI POJMOVI U ŠPEDITERSKOM POSLOVANJU.....	3
2.1. Pojam špedicije.....	3
2.2. Pojava međunarodne špedicije	3
2.3. Koncept međunarodne špedicije i međunarodni špediter, posredni špediter i podšpediter.....	5
2.4. Oblici špedicije.....	8
3. OBILJEŽJA ROBNE RAZMJENE IZMEĐU RH I EU	10
4. DEFINICIJA INTRASTAT SUSTAV	18
4.1. Pojam intrastat sustava	18
4.2. Uloga i značaj.....	21
4.3. Intrastat u Republici Hrvatskoj	23
5. PREGLED ZAKONSKE REGULATIVE	26
6. ANALIZA PRIMJENE INTRASTATA U RH	28
6.1. Robna razmjena RH s Europskom Unijom.....	40
6.1.1 Robna razmjena RH s EU u 2014.	40
6.1.2. Robna razmjena RH s EU u 2016.	43
6.1.3. Robna razmjena RH s EU u 2018.	46
6.1.4. Robna razmjena RH s EU u 2020.	49
7. ZAKLJUČAK.....	53
LITERATURA.....	56
POPIS SLIKA	57
POPIS TABLICA.....	58
POPIS GRAFIKONA.....	59

1. UVOD

Cilj ovog rada je objasniti svrhu primjene Intrastata te analizirati primjenu tog sustava u Republici Hrvatskoj. Naime, ulaskom Hrvatske u Europsku uniju, 1. srpnja 2013. ukinute su granične kontrole i carinske formalnosti za kretanje robe između Hrvatske i drugih država članica Europske unije, a carinska deklaracija je prestala biti izvor statističkih podataka o robnoj razmjeni između država članica. Uvedeno je novo istraživanje pod nazivom Intrastat, čija je svrha izravno prikupljanje podataka od poslovnih subjekata koji trguju s državama članicama Europske unije.

Ovaj završni rad sastoji se od sedam poglavlja:

1. Uvod
2. Opći pojmovi u špediterskom poslovanju
3. Obilježja robne razmjene između RH i EU
4. Definicija intrastat sustava
5. Pregled zakonske regulative
6. Analiza primjene intrastata u RH
7. Zaključak

U radu su najprije objašnjeni opći pojmovi u špediterskom poslovanju, razrađuje se pojava i koncept međunarodne špedicije te se predstavljaju oblici špedicije. Također je objašnjeno zašto je špedicija važna karika u transportnom lancu te profesionalna organizacija prijevoza robe.

Sljedeće poglavlje razrađuje robnu razmjenu između Hrvatske i zemalja Europske unije. Bitan pojam u ovom poglavlju je eurozona zajedno sa eurom kao primarnom valutom i jedinim zakonskim sredstvom plaćanja koje će većina država članica EU morati usvojiti.

Glavni dio rada razrađuje pojam, ulogu i značaj Intrastat sustava te se nakon toga osvrće na primjenu i zakonsku regulativu u Hrvatskoj. Intrastat kao statistika o stvarnom kretanju roba unutar država članica EU je bitan ekonomski pokazatelj uspješnosti bilo koje zemlje kao i računa platne bilance jedne zemlje.

Završno poglavlje upotpunjuje rad s primjerima iz prakse i analizom primjene Intrastat sustava u Republici Hrvatskoj. Na taj način se mogu formirati različite zakonske regulative za poboljšanje gospodarskog statusa države. Kako bi se olakšalo prikupljanje podataka, postoje

četiri načina izvješćivanja koja se koriste te je određen mjesečni prag uključivanja kako za primitke tako i za otpremu.

Na kraju je napravljen zaključak kao osvrt na predstavljenu teoriju i primjere te su date usporedbe na prikupljene podatke u četiri različite godine.

2. OPĆI POJMOVI U ŠPEDITERSKOM POSLOVANJU

2.1. Pojam špedicije

Špedicija znači gospodarska aktivnost koja organizira otpremu robe i srodne aktivnosti. Poslovni subjekti (pravne i fizičke osobe) koji se bave ovom djelatnošću nazivaju se špediteri. To također znači da je špedicija profesionalna organizacija prijevoza robe od strane špeditera u svoje ime i za račun klijenta, uz naknadu. U transportnom lancu špedicija je važna karika, gospodarski subjekt koji pruža logističku podršku transportnim tvrtkama.¹

Kao koordinator i organizator rada na području otpreme i isporuke robe od mjesta proizvodnje do mjesta potrošnje, tj. od polazišta do odredišta špedicija često nailazi na brojne nepremostive probleme. Stoga špediter mora biti upoznat sa djelatnostima međunarodnog prijevoza, transportnim osiguranjem, carinom, kontrolom kvalitete i količine robe itd. Posebna pozornost posvećuje se ekonomičnosti i brzini rada, maksimalnoj sigurnosti u organizaciji i prijevozu robe, kao i svim važnim čimbenicima koji prate ovu specifičnu djelatnost.

Treba napomenuti da špedicija ima pretežno međunarodni karakter, a to proizlazi iz činjenice da se u nekim zemljama preko 96 posto cjelokupnog uvoza i izvoza odvija putem međunarodne špedicije.

Špedicija je vrlo važna za razvoj vanjske trgovine, međunarodnog transporta, osiguranja, carinskog sustava itd. Špedicija je vrlo važan čimbenik u sustavu društvene reprodukcije, bez čije prisutnosti suvremeno gospodarstvo ne bi moglo funkcionirati.²

2.2. Pojava međunarodne špedicije

Špediterska djelatnost datira od davnina, razvijala se kontinuirano do danas, sa tendencijom daljnjeg uspona i poboljšanja. Razvojem proizvodnih snaga i proizvodnih odnosa, a u skladu s društvenom podjelom rada, najprije je došlo do odvajanja trgovine od

---

¹ Ivanković Č., Stanković R., Šafran M.: Špedicija i logistički procesi, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb, 2010., str. 50

² Zelenika, R.: Temelji logističke špedicije, Ekonomski fakultet, Rijeka, 2005., str. 30

proizvodnje, a s razvojem trgovine došlo je i do pojave posebnog specijaliziranog posrednika - špeditera.³

Otkriće parobroda i parnih lokomotiva dovelo je do procvata prometa i razvoja trgovine u širokim zemljopisnim područjima. U takvim uvjetima uloga međunarodne špedicije postaje značajna i nezamjenjiva.

Međunarodni sustav špedicije koordinira i usklađuje optimalno funkcioniranje gotovo svih sustava u sustavu razmjene. Ti sustavi aktivno sudjeluju u organiziranju otpreme i isporuke robe od proizvođača do potrošača.

Osnovna gospodarska funkcija međunarodne špedicije proizlazi iz navedenog, da je ona - u svojstvu organizatora otpreme, isporuke i tranzita robe u međunarodnoj trgovini - dio vanjske trgovine, a ujedno i viši oblik prijevoza. Takav položaj međunarodne špedicije pridonio je afirmaciji špediterskih organizacija u međunarodnom špediterskom sustavu.⁴

Zbog raznolikosti poslova koje obavlja, djelatnost međunarodne špedicije treba promatrati kao složen dinamičan i stohastički sustav.

Glavni cilj sustava špedicije je brzo, sigurno i ekonomično otpremanje, isporuka ili transport robe od otpremne postaje do postaje pošiljatelja.

Rad elemenata špediterskog sustava reguliran je nacionalnim, bilateralnim i multilateralним propisima, sporazumima, općim uvjetima, običajima i tradicijom, bez kojih sustav ne bi mogao funkcionirati optimalno. Funkcioniranje špediterskog sustava omogućuje društvenu podjelu rada, a unutar te podjele optimalno funkcioniranje prometnog i vanjskotrgovinskog sustava.

Djelatnosti međunarodne špedicije i vanjske trgovine međusobno su povezane, s obzirom da međunarodna špedicija organizira operacije otpreme i isporuke robe, a vanjskotrgovinski ugovori određuju uvjete pod kojima se te operacije obavljaju.

Vanjska trgovina definirana je kao trgovina robom i uslugama u kojoj se razmjena odvija između subjekata različitih zemalja tako da predmet prodaje prelazi carinsku liniju i

---

³ Brzak, S.: Transport, špedicija i osiguranje, Zagreb, 2002., str. 70

⁴ Ivanković Č., Stanković R., Šafran M.: Špedicija i logistički procesi, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb, 2010., str. 52

teritorij zemlje prodavatelja (izvoz) ili zemlje kupca (uvoz), na temelju zaključenih pisanih vanjskotrgovinskih ugovora, ako se ova definicija vanjske trgovine razbije, slijedi sljedeće:⁵

- vanjska trgovina obavlja se između subjekata različitih zemalja, od kojih je jedan u ulozi prodavatelja (izvoz), a drugi u ulozi kupca (uvoz);
- roba, redovito, prelazi državnu granicu;
- vanjska trgovina odvija se prema određenim zakonima, a interesi sudionika izraženi su u propisno sklopljenim vanjskotrgovinskim ugovorima.

Špediteri su se najprije počeli udruživati u nacionalna, a zatim u međunarodna udruženja. Godine 1926., na osnivačkom sastanku predstavnika špediterskih udruga iz 19 europskih zemalja u Beču, osnovana je Međunarodna federacija udruga špeditera, skraćeno FIATA. Bern je izabran za sjedište saveza, a tajništvo je ostalo u Beču. Kasnije su sjedišta bila u Parizu i Bernu, a tajništva u Antwerpenu, zatim Kopenhagenu i danas u Zürichu.⁶

Glavni zadatak Udruge FIATA je poboljšanje špediterske djelatnosti u svjetskoj trgovini, odnosno razmjena iskustava o svim pitanjima važnim za nesmetano funkcioniranje špediterske, prometne i vanjskotrgovinske djelatnosti. Da bi se to postiglo, FIATA aktivno surađuje i sudjeluje u radu mnogih međunarodnih organizacija.

2.3. Koncept međunarodne špedicije i međunarodni špediter, posredni špediter i podšpediter

Razvoj međunarodne robne trgovine ne bi bio moguć bez sudjelovanja međunarodne špedicije. Međunarodna špedicija kao gospodarska aktivnost jedna je od karika u lancu razvoja društvene reprodukcije koja povezuje proizvodnju, razmjenu i potrošnju.⁷

Špedicija je profesionalna organizacija prijevoza robe špediterima u svoje ime i za račun klijenata, uz naknadu. Špediter svojim aktivnostima profesionalno štiti interese kupaca u transportnoj industriji. Špediter u pravilu ne prevozi robu, on unajmljuje prijevoznike i sve ostale potrebne uslužne organizacije kako bi prodao robu kupca u svoje ime i za račun kupca.

---

⁵ Zelenika, R.: Temelji logističke špedicije, Ekonomski fakultet, Rijeka, 2005., str. 33

⁶ Zelenika, R.: Temelji logističke špedicije, Ekonomski fakultet, Rijeka, 2005., str. 38

⁷ Ivanković Č., Stanković R., Šafran M.: Špedicija i logistički procesi, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb, 2010., str. 58

Međunarodna špedicija posrednik je između domaćih i stranih uvoznika, odnosno izvoznika - proizvođača i krajnjih korisnika s jedne strane i prijevoznika, ostalih sudionika u prijevozu robe s druge strane. Drugim riječima, međunarodna špedicija je posrednik između osobe koja raspolaže robom (nalogodavca) i prijevoznika i drugih sudionika u prijevozu (željeznice, pomorski promet, riječni otpremnici, tvrtke za utovar i istovar itd.) koji okuplja i izvršava u svoje ime, u ime nalogodavca, prijevozne i druge ugovore s tim u vezi, uzimajući u obzir da se roba otprema ili isporučuje u međunarodnom prometu pod najpovoljnijim uvjetima.⁸

Međunarodna špedicija neovisna je djelatnost unutar grane vanjske trgovine, čiji su zadaci i sadržaj identifikacije identificirani sa savjetodavnom, informativnom, organizacijskom i izvršnom funkcijom u organizaciji prijevoza i carinskog posredovanja u međunarodnoj trgovini između kupaca i prodavača.

Osim pojma "špediter", u špediterskom poslu susrećemo i pojmove "posrednički špediter" i "podšpediter".

Posrednički špediter je pravna ili fizička osoba na koju je (glavni) špediter prenio djelomično obavljanje špediterske djelatnosti. Špediter često ne može obaviti sve potrebne poslove na cijelom transportnom putu za preuzetu organizaciju prijevoza robe, pa neke radnje prepušta drugom špediteru, tj. posredničkom špediteru.⁹

Podšpediter je osoba na koju je (glavni) špediter prenio cjelokupno obavljanje špediterske djelatnosti. Glavni špediter angažira podšpeditera kada na određenim mjestima nema organizirane usluge.

Špediter nije odgovoran za rad podšpeditera, ali je odgovoran za njegov izbor. Međutim, špediter je odgovoran za rad špeditera, osim ako špediter izabere klijent špeditera.

Prilikom realizacije naloga klijenta (izvoznik, uvoznik, ponovni izvoznik itd.) špediter angažira više subjekata, tj. sudionika čija je suradnja neophodna za uspješno izvršenje narudžbe.

---

⁸ Zelenika, R.: Temelji logističke špedicije, Ekonomski fakultet, Rijeka, 2005., str. 39

⁹ Ivanković Č., Stanković R., Šafran M.: Špedicija i logistički procesi, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb, 2010., str. 59

Prema svim tim subjektima, špediter je u ulozi suradnika ili ravnatelja, čija je zadaća koordinirati programirani prijevoz, manipulacije i druge zadatke, a njihova je obveza kvalitetno i pravodobno izvršavati svoje zadatke.

Špediter je dužan u svom interesu upozoriti počinitelje na zlostavljanje robe, gotovo uvijek podnoseći pismeni protest i na taj način omogućiti vlasniku, nakon što primi i pregleda robu, da traži naknadu za bilo kakvu prouzročenu štetu na robi.¹⁰

Izbor i vrsta sudionika u lancu špedicije uglavnom će ovisiti o vrsti robe, vrsti prijevoza i vrsti špedicije.

Važnost drugih sudionika u zajedničkim pothvatima velika je i identična jer odsutnost samo jedne karike u lancu onemogućuje posao ili uvelike povećava troškove.

Osnovna djelatnost špediterskih tvrtki je pružanje usluga u području transporta i izvoza robe. U obavljanju svojih dužnosti međunarodni špediter koristi ustaljenu tehnologiju međunarodne špedicije koja se razlikuje samo u beznačajnim detaljima u odnosu na špeditere iz različitih zemalja. Ovisno o razvoju ove grane u organizacijskom i tehničkom smislu, špediteri su profesionalna usluga.¹¹

Usluga je složen fenomen s obzirom na to da riječ "usluga" ima mnogo značenja. Najčešće se koristi definicija koju je dalo Američko marketinško društvo 1960. On definira usluge kao "aktivnosti ili zadovoljstva ponuđena na prodaju ili pružena u vezi s prodajom proizvoda".

Usluge obično uključuju neku vrstu interakcije s pružateljem usluga, tako da mogu biti primarna ili periferna aktivnost koja ne proizvodi izravno fizički proizvod. Tržišna ponuda mora uključivati četiri ključne komponente usluge, i to: fizički proizvod, proizvod usluge, okruženje usluge i pružanje usluga.

Teoretski stavovi u industrijskom dobu ljudskog razvoja bili su da su uslužni ljudi špekulanti i birokrati. Primarni i sekundarni sektor gospodarstva imali su reputaciju važnijih sektora gospodarskog razvoja od pružanja usluga. U postindustrijskoj eri, međutim, uslužna industrija dobiva na važnosti.

---

¹⁰ Brzak, S.: Transport, špedicija i osiguranje, Zagreb, 2002., str. 72

¹¹ Ivanković Č., Stanković R., Šafran M.: Špedicija i logistički procesi, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb, 2010., str. 60

Suvremeno bogato društvo nezamislivo je bez usluga koje, u biti, čine to bogatstvo. Nužnost usluga ogleda se kroz dvije temeljne funkcije ekonomskog sustava - proizvodnju i prodaju ili distribuciju opipljivih proizvoda. S obzirom na to da usluge imaju karakter transakcije, za očekivati je da one pružaju osnovu za uspostavu nacionalnog i globalnog tržišta.

Danas su usluge pokretačka snaga ekonomskog mehanizma, sredstva proizvodnje za podmirivanje osnovnih potreba i povećanje nacionalnog bogatstva.

2.4. Oblici špedicije

Razvoj trgovine i tržišta uvjetovao je i razvoj prometa. Intenzivan razvoj gospodarstva, a posljedica tog razvoja osvajanje novih tržišta, proizveo je čitav niz špediterskih poslova.

Gotovo je nemoguće da se jedna špediterska organizacija (tvrtka) bavi svim poslovima. Zato su se neke brodske tvrtke odlučile za mješavinu srodnih poslova. Na temelju takve obveze teoretičari dijele špediciju prema sljedećim kriterijima:¹²

- teritorijalni opseg poslovanja (domaća i međunarodna špedicija)
- osnovne poslovne karakteristike (lučka, kontinentalna i granična špedicija)
- opseg poslovanja (velika, srednja i mala špediterska poduzeća).

Domaće prosljeđivanje je ono prosljeđivanje koje ne prelazi državnu granicu zemlje u kojoj je sjedište prosljeđivanja. Domaća špedicija organizira otpremu i isporuku robe:¹³

1. na istom mjestu ("loco forwarding")
2. s jednog mjesta na drugo u istoj zemlji.

Špediter na velike udaljenosti mora dobro poznavati domaći prometni sustav i domaću trgovinu te, prema svojim potrebama, moći organizirati otpremu i dostavu robe s jednog mjesta na drugo.

U nekim europskim zemljama, poput Engleske, ne postoji domaća špedicija već samo međunarodna. Domaću špediciju obavljaju željezničke organizacije.

---

¹² Ivanković Č., Stanković R., Šafran M.: Špedicija i logistički procesi, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb, 2010., str. 66

¹³ Zelenika, R.: Međunarodna špedicija, Ekonomski fakultet, Rijeka, 1996., str. 80

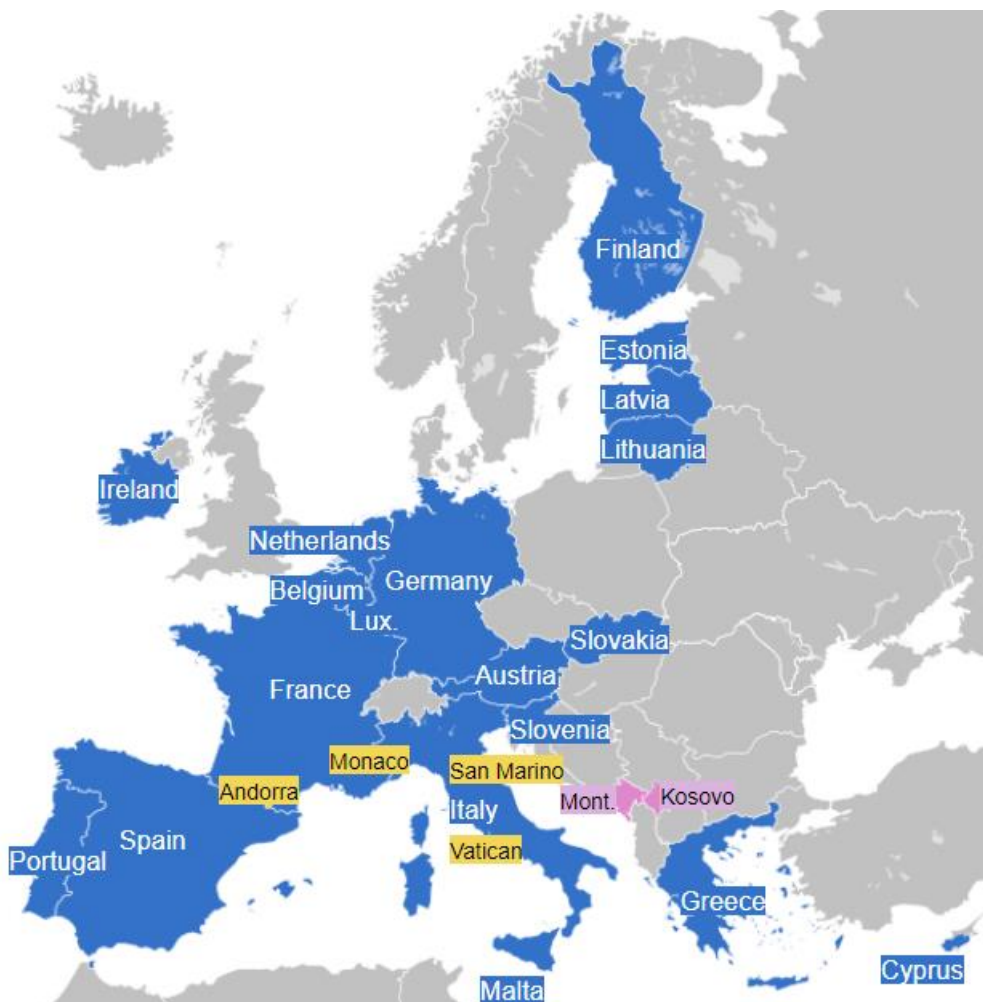
Međunarodna špedicija organizira prijevoz robe u uvozu, izvozu i tranzitu (a može biti i unutar granica njihove zemlje).

Poslovi međunarodne špedicije mnogo su složeniji od domaćih poslova špedicije. Složenost posla zahtijeva visoko kvalificirano osoblje sa znanjem svjetskih jezika.

S globalizacijom svjetskog tržišta i sve žešćom konkurencijom, međunarodni špediteri specijalizirani su samo za određeni i odabrani skup usluga. Upravo zbog toga međunarodna špedicija podijeljena je u tri glavne vrste: lučku, kontinentalnu i graničnu.

3. OBILJEŽJA ROBNE RAZMJENE IZMEĐU RH I EU

Eurozona, koja se službeno naziva europodručje, je monetarna unija 19 država članica Europske unije (EU) koje su usvojile euro (€) kao svoju primarnu valutu i jedino zakonsko sredstvo plaćanja. Monetarna vlast eurozone je Eurosistem. Osam članica Europske unije i dalje koristi vlastite nacionalne valute, iako će većina njih ubuduće biti dužna usvojiti euro.¹⁴

Slika 1. Prikaz Eurozone (plavom bojom)

Izvor:

[https://bib.irb.hr/datoteka/614689.Interdependence of Euroization and Currency Clauses in the Republic of Croatia.pdf](https://bib.irb.hr/datoteka/614689.Interdependence_of_Euroization_and_Currency_Clauses_in_the_Republic_of_Croatia.pdf)

Eurozonu čine sljedeće države: Austrija, Belgija, Cipar, Estonija, Finska, Francuska, Njemačka, Grčka, Irska, Italija, Latvija, Litva, Luksemburg, Malta, Nizozemska, Portugal,

---

¹⁴ Baletić, Z. - Kriza i antikrizna politika, Kriza i ekonomska politika: politika i ekonomija razvoja Hrvatske, naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2010., str. 45

Slovačka, Slovenija i Španjolska. Ostale države (osim Danske) imaju obvezu pridružiti se kad ispune uvjete za to.

Niti jedna država nije ju napustila, a ne postoje ni odredbe kako bi to učinile ili bile izbačene. Andora, Monako, San Marino i Vatikan imaju formalne sporazume s EU da se euro koristi kao službena valuta i one izdaju vlastite kovanice.

Zemlje koje su jednostrano usvojile euro su Kosovo i Crna Gora. One službeno nisu dio eurozone, niti imaju svoje predstavnike u Europskoj središnjoj banci (ECB) i u Euroskupini. Europskom središnjom bankom upravlja predsjednik i odbor šefova nacionalnih središnjih banaka i ona određuje monetarnu politiku zone. Glavni zadatak ECB-a je držati inflaciju pod kontrolom.¹⁵

Sve države članice Europske unije dio su Ekonomske i monetarne unije (EMU) i koordiniraju svoje donošenje ekonomske politike kako bi podržale ekonomske ciljeve EU. Međutim, brojne države članice učinile su korak dalje zamjenom svojih nacionalnih valuta jedinstvenom valutom - eurom. Te države članice čine europodručje.

Kada je euro prvi put uveden 1999. godine - kao 'knjižni' novac, euro područje činilo je 11 od tada 15 država članica EU-a. Grčka se pridružila 2001. godine, samo godinu dana prije promjene gotovine, zatim Slovenija 2007., Cipar i Malta 2008., Slovačka 2009., Estonija 2011., Latvija 2014. i Litva 2015. Danas euro područje broji 19 članica EU Države.

Od država članica izvan europodručja, Danska ima mogućnost odbijanja od pridruživanja utvrđenu Protokolom priloženim Ugovoru, iako se može pridružiti u budućnosti ako to želi. Švedska se još nije kvalificirala za dio eurozone.

Preostale države članice izvan europodručja među zemljama su koje su Uniji pristupile 2004., 2007. i 2013. nakon uvođenja eura. U vrijeme pristupanja nisu ispunjavali potrebne uvjete za ulazak u europodručje, ali obvezali su se da će im se pridružiti kada ih ispune - države su članice s „odstupanjem“, poput Švedske.

---

¹⁵ Šošić, V. (2012) Mjerenje dolarizacije u Hrvatskoj, master's thesis, Faculty of Economics, University of Zagreb. Šimović, H. (2011) Fiskalna politika u Europskoj uniji i pakt o stabilnosti i rastu, Znanstveni članak, Sveučilište u Zagrebu, str. 80

Tablica 1. Prikaz godine promjene valute i ulaska u eurozonu

Country	Old unit	Exchange rate (Euro in units of old currency)	Year
Belgium	Belgian franc	40.3399	1999
Luxembourg	Luxembourgish franc	40.3399	1999
Germany	Deutsche Mark	1.95583	1999
Spain, Andorra ^[1]	Spanish peseta	166.386	1999
France, Monaco, Andorra ^[1]	French franc	6.55957	1999
Ireland	Irish pound	0.787564	1999
Italy, San Marino, Vatican City	Italian lira	1936.27	1999
Netherlands	Dutch guilder	2.20371	1999
Austria	Austrian schilling	13.7603	1999
Portugal	Portuguese escudo	200.482	1999
Finland	Finnish markka	5.94573	1999
Greece	Greek drachma	340.75	2001
Slovenia	Slovenian tolar	239.64	2007
Cyprus	Cypriot pound	0.585274	2008
Malta	Maltese lira	0.4293	2008
Slovakia	Slovak koruna	30.126	2009
Estonia	Estonian kroon	15.6466	2011
Latvia	Latvian lats	0.702804	2014
Lithuania	Lithuanian litas	3.4528	2015

Izvor: <https://www.hnb.hr/documents/20182/121363/w-033.pdf/595ef2d7-22df-4cad-8217-baf266255e3b>

Andora, Monako, San Marino i Vatikan usvojili su euro kao svoju nacionalnu valutu na temelju posebnih monetarnih sporazuma s EU-om i mogu izdavati vlastite eurokovanice u određenim granicama. Međutim, kako nisu države članice EU-a, nisu niti dio europodručja.

Eurozona je nastala s prvih jedanaest država članica 1. siječnja 1999. godine. Proširenje eurozone na Grčku dogodilo se 1. siječnja 2001. godine, i to godinu dana prije nego što je euro ušao u opticaj. Naredna proširenja odnosila su se na države koje su se pridružile 2004. godine, a članice eurozone su kasnijih godina postale još sljedeće: Slovenija

2007. godine, Cipar i Malta 2008. godine, Slovačka 2009.godine, Estonija 2011.godine, Latvija 2014.godine i Litva 2015.¹⁶

One članice EU koje su se pridružile bloku nakon potpisivanja Ugovora iz Maastrichta 1992. imaju obvezu usvojiti euro prema uvjetima iz pristupnih ugovora. Posljednji od ukupno pet kriterija ekonomske konvergencije, a koji treba ispuniti da bi se kvalificiralo za uvođenje eura je stabilnost tečaja koji uvjetuje članstvo u ERM-u od najmanje dvije godine bez prisutnosti "napetosti" za tečaj valute.

U rujnu 2011. diplomatski izvor blizak pregovorima o pripremama za usvajanje eura sa sedam preostalih novih država članica koje još nisu usvojile euro (Bugarska, Češka, Mađarska, Latvija, Litva, Poljska i Rumunjska), tvrdio je da bi nakon potpisivanja ugovora o pristupanju sedam novih članica, monetarna unija mogla završiti kao vrlo različita unija koja podrazumijeva puno bližu fiskalnu, ekonomsku i političku konvergenciju.¹⁷

Ovo bi utjecalo na promjenu pravnog statusa eurozone, potencijalno bi ih moglo natjerati da zaključe da obećani uvjeti za pridruživanje više ne vrijede, što bi ih „moglo prisiliti na nove referendume“ o usvajanju eura.

Globalizacijski obrasci u trgovini i ulaganjima u EU internetska je publikacija Eurostata koja predstavlja sažetak najnovijih statistika Europske unije (EU) o ekonomskim aspektima globalizacije, s naglaskom na obrasce trgovine i ulaganja u EU -u.

EU ima relativno otvoren trgovinski režim koji je dao poticaj za razvoj odnosa sa širokim rasponom trgovačkih partnera. Doista, EU je duboko integrirana u globalna tržišta i može se očekivati da će se ovaj obrazac nastaviti, budući da suvremeni prometni i komunikacijski razvoj pružaju dodatni poticaj proizvođačima za razmjenu robe (i usluga) u cijelom svijetu.

Statistika o međunarodnoj robnoj razmjeni razlikuje trgovinu unutar EU i izvan EU.

Statistika unutar EU-a tiče se transakcija koje se događaju unutar EU-a, drugim riječima, izvoza robe koja napušta jednu državu članicu EU-a kojoj je suđeno da stigne u drugu. Pojava jedinstvenog tržišta 1. siječnja 1993. i uklanjanje carinskih formalnosti između država članica EU -a doveli su do gubitka informacija i zahtijevali uspostavu novog sustava

---

¹⁶Izvor: Bilas, V. (2010) Teorija valutnog područja i monetarna politika EU, Zagreb, str. 66

¹⁷ Izvor: <https://www.euractiv.com/section/euro-finance/news/new-eu-members-to-break-free-from-euro-duty/>

prikupljanja podataka - Intrastat - koji je usko povezan sa sustavima PDV -a i temelji se na prikupljanju podataka izravno od poreznih obveznika (trgovaca).

Statistika izvan EU bilježi tijekom robe koja se izvozi i uvozi između EU-a i zemalja nečlanica; napominjemo da je roba „u tranzitu“ kroz državu članicu EU isključena. Statistika trgovine izvan EU-a prikuplja se putem drugog sustava - Extrastat - koji koristi zapise o trgovinskim transakcijama za carinske deklaracije koje prikupljaju carinska tijela.

Trgovinski balans je razlika između izvoza i uvoza. Kad je izvoz veći od uvoza, saldo je pozitivan i to se naziva trgovinskim suficitom. Nasuprot tome, ako je izvoz niži od uvoza, saldo je negativan i to se naziva trgovinski deficit.

Statistika međunarodne trgovine važan je izvor podataka za mnoge donositelje odluka u javnom i privatnom sektoru na međunarodnoj, europskoj i nacionalnoj razini. Na primjer, na razini Europske unije podaci o međunarodnoj trgovini uvelike se koriste za multilateralne i bilateralne pregovore u okviru zajedničke trgovačke politike, za definiranje i provedbu antidampinške politike, za procjenu napretka jedinstvenog tržišta i mnogih drugih politika. Štoviše, oni predstavljaju bitan izvor za sastavljanje statistike platne bilance i nacionalnih računa.

Međunarodna robna statistika prikazuje podatke i za trgovinu izvan EU i unutar EU:¹⁸

- Statistika trgovine izvan EU-a obuhvaća trgovinu robom između države članice i zemlje nečlanice.
- Statistika trgovine unutar EU-a pokriva trgovinu robom između država članica.

Euro-pokazatelji međunarodne trgovine objavljuju se za europodručje i njegove države članice, kao i za Europsku uniju i njezine države članice. Odnose se samo na trgovinu izvan zone (tj. trgovinu izvan europodručja i trgovinu izvan EU).

Statistika međunarodne trgovine raščlanjena je po glavnim grupama proizvoda definiranim na temelju klasifikacije Širokih ekonomskih kategorija (BEC).

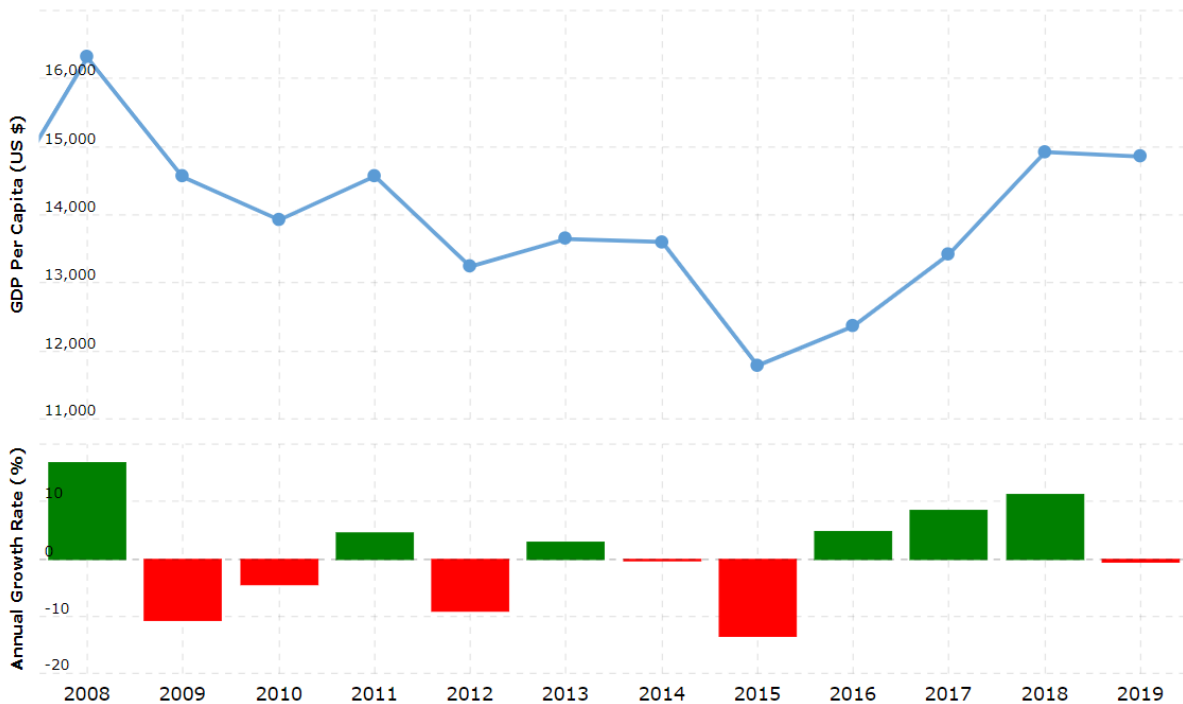
Financijska kriza 2007. - 2008. duboko je utjecala na estonsko gospodarstvo, ponajprije kao rezultat pada investicija i potrošnje koji je uslijedio nakon izbijanja mjehura na tržištu nekretnina koji se gradio tijekom prethodnih godina.

---

¹⁸ Bilas, V. (2010) Teorija valutnog područja i monetarna politika EU, Zagreb, str. 70

Gospodarski rast naštetio je globalnoj financijskoj krizi. Odmah nakon krize činilo se da Hrvatska nije pretrpjela ozbiljne posljedice kao neke druge zemlje. Međutim, 2009. kriza je dobila zamah i pad rasta BDP-a, sporijim tempom, nastavio se i tijekom 2010. U 2011. BDP je stagnirao jer je stopa rasta bila nula. Otkako je globalna kriza pogodila zemlju, stopa nezaposlenosti neprestano raste, što je rezultiralo gubitkom više od 100 000 radnih mjesta.

Grafikon 1. Prikaz razdoblja od 2008.-2019.

Izvor: <https://www.macrotrends.net/countries/HRV/croatia/gdp-per-capita>

Iako je nezaposlenost krajem 2007. godine iznosila 9,6%, u siječnju 2014. dosegla je vrhunac od 22,4%. U 2010. Ginijev koeficijent iznosio je 0,32. U rujnu 2012. agencija za ocjenu Fitch neočekivano je popravila hrvatsku ekonomsku perspektivu s negativne na stabilnu, potvrdivši trenutna hrvatsku ocjenu BBB. Polagani tempo privatizacije državnih poduzeća i prekomjerno oslanjanje na turizam također su otežali gospodarstvo.¹⁹

Hrvatska se Europskoj uniji pridružila 1. srpnja 2013. godine kao 28. država članica. Hrvatsko gospodarstvo u velikoj je mjeri međusobno ovisno o ostalim glavnim gospodarstvima Europe, a bilo koji negativni trendovi u tim većim gospodarstvima EU

¹⁹ Izvor: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/national-accounts/data/main-tables>

također imaju negativan utjecaj na Hrvatsku. Italija, Njemačka i Slovenija najvažniji su hrvatski trgovinski partneri.

Unatoč prilično sporom oporavku nakon recesije, u smislu dohotka po stanovniku još uvijek je ispred nekih država članica Europske unije, poput Bugarske i Rumunjske. Što se tiče prosječne mjesečne plaće, Hrvatska je ispred 9 članica EU (Češka, Estonija, Slovačka, Latvija, Poljska, Mađarska, Litva, Rumunjska i Bugarska).

Godišnja prosječna stopa nezaposlenosti u 2014. iznosila je 17,3%, a Hrvatska ima treću najvišu stopu nezaposlenosti u Europskoj uniji, nakon Grčke (26,5%) i Španjolske (24.%).²⁰

Posebno zabrinjava teško zaostali pravosudni sustav, u kombinaciji s neučinkovitim javnom upravom, posebno u vezi s pitanjima vlasništva nad zemljom i korupcije u javnom sektoru.

Nezaposlenost je regionalno neravnomjerna: vrlo je visoka u istočnim i južnim dijelovima zemlje, u nekim se područjima približava 20%, dok je na sjeverozapadu i u većim gradovima, gdje je između 3 i 7%, relativno niska. U 2015. vanjski dug porastao je za 2,7 milijardi eura od kraja 2014. godine i sada iznosi oko 49,3 milijarde eura.²¹

Tijekom 2015. hrvatsko je gospodarstvo započelo s sporim, ali uzlaznim gospodarskim rastom, koji se nastavio tijekom 2016. i zaključno na kraju godine zabilježeno je desenzorirano 3,5%. Brojevi bolji od očekivanih tijekom 2016. omogućili su hrvatskoj Vladi, a s više poreznih primanja omogućili su otplatu duga, kao i suzili deficit tekućeg računa tijekom trećeg i četvrtog tromjesečja 2016. godine.²²

Ovaj rast gospodarske proizvodnje, zajedno sa smanjenjem državnog duga pozitivno je utjecalo na financijska tržišta, jer su mnoge agencije za rejting revidirale svoje izgleda s negativnih na stabilne, što je bila prva nadogradnja hrvatskog kreditnog rejtinga od 2007.

---

²⁰ Izvor: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/national-accounts/data/main-tables>

²¹ Izvor: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-performance-and-forecasts/economic-performance-country/croatia/economic-forecast-croatia_en

²² Izvor: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-performance-and-forecasts/economic-performance-country/croatia/economic-forecast-croatia_en

Zbog uzastopnih mjeseci gospodarskog rasta i potražnje za radnom snagom, plus odljeva stanovnika u druge europske zemlje, Hrvatska je zabilježila najveći pad broja nezaposlenih tijekom mjeseca studenoga 2016. sa 16,1% na 12,7%.

Pandemija COVID-19 dovela je do toga da je više od 400.000 radnika podnijelo zahtjev za minimalnu neto plaću od 3.250 kuna koju je Vlada Hrvatske dodijelila kao pomoć tvrtkama da ne otpuštaju svoje radnike. Javni dug trebao bi porasti do 90% BDP-a, dok će nezaposlenost porasti na oko 9,3%, zbog nadolazeće turističke sezone (svibanj-listopad) koja nije sigurna. Europska komisija smanjila je rast BDP-a zemlje za 2020. godinu na 2,3%.

Najvažniji sektori hrvatskog gospodarstva u 2018. bili su trgovina na veliko i malo, promet, usluge smještaja i prehrane (23,1%), industrija (20,4%) i javna uprava, obrana, obrazovanje, zdravstvo i djelatnosti socijalnog rada (15,5%).

Trgovina unutar EU-a čini 68% hrvatskog izvoza (Italija 14%, Njemačka 13% i Slovenija 11%), dok izvan EU 9% ide u Bosnu i Hercegovinu, a 4% u Srbiju. U pogledu uvoza, 78% dolazi iz država članica EU (15% Njemačka, Italija 13% i Slovenija 11%), dok izvan EU 3% dolazi iz Bosne i Hercegovine i Kine.²³

---

²³ Izvor: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-performance-and-forecasts/economic-performance-country/croatia/economic-forecast-croatia_en

4. DEFINICIJA INTRASTAT SUSTAV

4.1. Pojam intrastat sustava

Intrastat je sustav za prikupljanje informacija i izradu statističkih podataka o robnoj razmjeni između zemalja Europske unije (EU). Počela je s radom 1. siječnja 1993. kada je zamijenila carinske deklaracije kao izvor statistike trgovine unutar EU -a. Zahtjevi Intrastata slični su u svim državama članicama EU -a, iako postoje važne iznimke.²⁴

Trgovinska statistika bitan je dio računa platne bilance jedne zemlje i smatra se važnim ekonomskim pokazateljem uspješnosti bilo koje zemlje. Posebno se izvozni podaci mogu upotrijebiti kao pokazatelj stanja proizvodne industrije jedne zemlje u cjelini. Vladini odjeli koriste statistiku za postavljanje ukupne trgovinske politike i generiranje inicijativa o novim trgovinskim područjima.

Također se procjenjuje količina kretanja robe kako bi se omogućilo planiranje budućih potreba prometne infrastrukture. Intrastat se također koristi kao alat za prijavu PDV -a, dopuštajući usporedbu između Intrastata i prijave PDV -a, na primjer u Velikoj Britaniji i u Italiji (prema pravilima koja uređuju Intrastat u toj zemlji).

Komercijalni svijet koristi statistiku za procjenu tržišta unutar zemlje (npr. Za procjenu načina na koji uvoz prodire na tržište) i izvana (npr. Za uspostavljanje novih tržišta za svoju robu). Osim toga, statistika se prosljeđuje europskim i međunarodnim tijelima kao što su Eurostat (Zavod za statistiku Europskih zajednica), Ujedinjeni narodi i Međunarodni monetarni fond.²⁵

Intrastat podaci sastavni su dio ove statistike i stoga je važno da dostavljeni podaci budu visoke kvalitete.

Svaka zemlja članica utvrđuje godišnju graničnu vrijednost ispod koje poduzeće ne mora podnositi obrasce Intrastat. Pragovi izvješćivanja razlikuju se od zemlje do zemlje, a unutar jedne zemlje mogu biti različiti za otpreme (izvoz) i dolaske (uvoz). Za zemlje eurozone bez Italije, pragovi za 2013. u prosjeku iznose 316.000, odnosno 422.000 eura za dolaske (uvoz) i otpreme (izvoz).

---

²⁴ Đurđek, A. & Ozimec, K. (2009) Intrastat: novo istraživanje u statističkom sustavu Republike Hrvatske (I). Carinski vjesnik. 18(6), pp. 24-31.

²⁵ Lastavec, L. (2012) Uvođenje Intrastat istraživanja u statistički sustav Republike Hrvatske. Carinski vjesnik. 21(3), pp. 42 – 46.

Kako je utvrđeno Uredbom (EZ) br. 222/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009., trenutni pragovi osmišljeni su tako da pokriju 97% otpreme i 95% dolazaka. Ovom uredbom podignuti su pragovi u svrhu smanjenja statističkog, a time i financijskog opterećenja malih operatora. Prema dopisu EU -a iz 2013., povećani pragovi smanjili su broj izvještajnih poduzeća za trećinu i uštedjeli im 134 milijuna eura.

Italija je jedina zemlja EU -a koja ne postavlja pragove, pa svi operateri (isključujući samo nove, mlade poduzetnike u olakšanom poreznom režimu) moraju predati obrasce Intrastat.

Za sustav Intrastat, carinska tijela dostavljaju nacionalnim tijelima statistiku otpreme i dolaska robe. Države članice zatim svoje podatke dostavljaju Eurostatu mjesečno, općenito u roku od 40 dana. Intrastat pruža informacije o isporukama robe unutar zajednice između pojedinih zemalja EU. Time se želi spriječiti porezna prijevara, ali prije svega podaci Intrastata koriste se u statističke svrhe.²⁶

Intrastat je stoga statistika o stvarnom kretanju roba unutar država članica EU. Trgovci aktivni u Europi također moraju redovito podnositi Intrastat deklaracije kao dokaz kretanja robe.

Intrastat deklaracije mogu se podnijeti samo putem interneta. U tu svrhu preporučljivo je kontaktirati Federalni zavod za statistiku dotične zemlje.

Ovisno o zemlji EU -a, naravno, postoje različiti portali na kojima se izvješće može podnijeti. U Njemačkoj postoje dvije uobičajene metode za to, na primjer: IDEV i eSTATISTIKA.

Od brzih rješenja, za isporuke i prijenose unutar Zajednice moraju se navesti PDV brojevi primatelja. Naravno, to utječe i na Intrastat deklaracije, pa su PDV broj i njegova valjanost sve važniji. Brojevi PDV -a mogu se provjeriti pomoću VIES -a.

Tko ima PDV broj i prodaje u Europi, obično mora podnijeti i Intrastat deklaracije. U načelu, to znači da svaki europski trgovac koji isporučuje svoju robu preko nacionalnih granica i također prelazi određenu graničnu vrijednost.

---

²⁶ Đurđek, A. & Ozimec, K. (2009) Intrastat: novo istraživanje u statističkom sustavu Republike Hrvatske (I). Carinski vjesnik. 18(6), pp. 24-31.

Slučaj otpreme, tko god vrši isporuku unutar Zajednice, također podliježe obvezi davanja informacija. Za pošiljke robe postoje određeni pragovi izvješćivanja, iznad kojih se moraju podnijeti izvješća Intrastata.

Dolazni slučaj, u ovom slučaju, osoba koja stječe unutar zajednice, tj. osoba koja prima robu, dužna je dati podatke. Postizanje godišnjeg praga izvješćivanja o primicima robe u zemlji dovodi do činjenice da se moraju podnijeti Intrastat deklaracije.

Kao što je već spomenuto, postoje određeni pragovi izvješćivanja iznad kojih podnošenje Intrastat izvješća postaje potrebno unutar kalendarske godine. Ti pragovi nisu jednolično regulirani pa svaka država članica EU ima svoje smjernice.

Osim toga, moraju se podnijeti zasebne deklaracije i za dolaznu i odlaznu robu, pa prema tome svaka zemlja EU -a ima zasebne pragove izvješćivanja za dolaznu i odlaznu robu.

Nacionalna tijela prikupljaju sljedeće podatke:²⁷

- identifikacijski broj dodijeljen stranci odgovornoj za davanje informacija;
- referentno razdoblje;
- tok (dolazak, otprema);
- roba;
- vrijednost robe,
- količina robe;
- partnerska država članica;
- priroda transakcije.

Od 2010. izvještavanje Intrastata primjenjuje se i na usluge u Italiji i Francuskoj. Prikupljanje podataka o trgovini uslugama unutar zajednica nije dio europskog sustava Intrastat, već se to zahtijeva Direktivom EU o PDV -u. Dakle, u ove dvije zemlje obrasci Intrastat zamjenjuju prodajne liste EC -a.²⁸

---

²⁷ Đurđek, A. & Ozimec, K. (2009) Intrastat: novo istraživanje u statističkom sustavu Republike Hrvatske (I). Carinski vjesnik. 18(6), pp. 24-31.

²⁸ Lastavec, L. (2012) Uvođenje Intrastat istraživanja u statistički sustav Republike Hrvatske. Carinski vjesnik. 21(3), pp. 42 – 46.

Konkretno u pogledu šifri robe prema Kombiniranoj nomenklaturi (KN), potrebno je priznati da, iako se KN revidira godišnje i objavljuje kao Uredba Komisije u Službenom listu EU -a u listopadu prethodne godine, države članice imaju pravo za prikupljanje detaljnijih podataka, kao što je detaljnija šifra robe, dodavanjem još jedne znamenke na kraj 8 - znamenkaste KN oznake razine EU (članak 9. stavak 2. Uredbe 638/2004).

Prema Uredbi (EZ) br. 638/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, članak 2. točke (a), (d); Članak 3. Istraživanje INTRASTAT obuhvaća sve otpreme robe Unije iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu, kao i dolaske robe Unije iz drugih država članica u Republiku Hrvatsku (osim robe navedene u Uredbi Komisije (EZ) br. 1982/ 2004., Prilog I.).²⁹

Za sastavljanje statistike nije važno jesu li platne transakcije uključene u isporuke ili ne. Na primjer, roba koja se isporučuje besplatno prijavljuje se u obrascu INTRASTAT ako na drugi način ispunjava uvjete postavljene na podacima koje treba uključiti. Trgovina uslugama nije predmet vanjske robne statistike, pa se za takvu trgovinu ne podnosi obrazac INTRASTAT.

4.2. Uloga i značaj

Statistika o uvozu i izvozu potrebna je za osnivanje nacionalnih računa, za izračun platne bilance i za izračunavanje bruto domaćeg proizvoda (BDP). Stoga su statistički podaci pokazatelj ekonomskih performansi i razvoja zemlje. Hrvatska narodna banka koristi službene statističke podatke kao ključni pokazatelj za mjerenje i ocjenu uspješnosti hrvatskog gospodarstva te za određivanje mjesečnih kamatnih stopa.

Hrvatska Vlada uzima službenu statistiku za praćenje razvoja unutarnjeg tržišta EU -a i nacionalnog gospodarstva, za pripremu pregovora u vezi s trgovinskom politikom i strateško razmatranje novih trgovačkih područja.

Statistiku vanjske trgovine koriste i druge nacionalne i međunarodne institucije (Europska komisija, Ujedinjeni narodi, OECD, WTO, MMF itd.). Sadašnji podaci važni su za

---

²⁹ Đurđek, A. & Ozimec, K. (2009) Intrastat: novo istraživanje u statističkom sustavu Republike Hrvatske (I). Carinski vjesnik. 18(6), pp. 24-31.

donošenje odluka vezanih za nacionalnu i europsku monetarnu i ekonomsku politiku, makroekonomsku analizu itd.³⁰

Tvrtke (rezidenti i nerezidenti) koriste statistiku posebno za izradu tržišnih istraživanja i razvoj komercijalnih strategija. Statistika trgovine služi potrebama donositelja odluka, planera i istraživača u javnom i privatnom sektoru, akademskih istraživača i istraživača iz EU-a te opće javnosti. Stoga je izrada pravovremenih i kvalitetnih INTRASTAT podataka od primarne važnosti za proizvođače statistike.

U statističkoj deklaraciji (obrazac INTRASTAT) prijavljuju se dolasci robe Unije iz drugih država članica u Hrvatsku, kao i otpreme iz Hrvatske u druge države članice. Uvjet za uključivanje statističkih podataka u obrazac INTRASTAT jest da roba Unije fizički pređe hrvatsku granicu. Izuzeci od ovog pravila su plovila i zrakoplovi, morski proizvodi, a u nekim slučajevima i roba isporučena na i iz obalnih instalacija.

I roba proizvedena unutar EU-a, kao i roba podrijetlom iz treće zemlje koja je carinjena i puštena u slobodni promet u EU-u te stekla status Zajednice (roba T2/roba Unije) uključuje se u statistiku unutar EU-a.

Za sastavljanje statistike nije važno jesu li u pitanju platne transakcije ili ne. Na primjer, roba koja se isporučuje besplatno prijavljuje se u obrascu INTRASTAT ako na drugi način ispunjava uvjete postavljene na podacima koje treba uključiti. Prema carinskom zakonodavstvu sva je roba kategorizirana kao unijska roba ili kao neunijska roba: unijska roba znači roba koja spada u bilo koju od sljedećih kategorija:³¹

1. roba koja je u potpunosti dobivena na carinskom području Unije i ne uključuje robu uvezenu iz zemalja ili teritorija izvan carinskog područja Unije;
2. roba donesena na carinsko područje Unije iz zemalja ili teritorija izvan tog teritorija i puštena u slobodan promet;
3. roba dobivena ili proizvedena na carinskom području Unije, bilo isključivo iz robe iz točke (1) ili iz robe iz točaka (1) i (2); Unija nije unijska roba osim robe koja se naziva unijska roba ili koja je izgubila svoj carinski status kao unijska roba.

---

³⁰ Presova, R., Tvrdon, O. & Živelova, A. (2008) Importance of Intrastat in EU intra-Community trade. Acta Universitatis, str. 60

³¹ Đurđek, A. & Ozimec, K. (2009) Intrastat: novo istraživanje u statističkom sustavu Republike Hrvatske (I). Carinski vjesnik. 18(6), pp. 24-31.

4.3. Intrastat u Republici Hrvatskoj

Poslovni subjekti registrirani za PDV u Hrvatskoj (i rezidenti i nerezidenti), pri trgovanju s drugim državama članicama EU, mogu postati pružatelji statističkih podataka (PSI) za hrvatski INTRASTAT na tri različita načina:³²

1. Samostalnom prijavom u hrvatskom INTRASTAT sustavu - kada je vrijednost praga izuzeća prekoračena,
2. dobrovoljno - kada vrijednost praga izuzeća nije prekoračena, ili
3. obvezno - kada je prekoračena vrijednost praga izuzeća i obvezu INTRASTAT određuje DZS zajedno s Hrvatskom carinskom upravom.

Prijava u sustav INTRASTAT trebala bi se podnijeti u mjesecu kada prelazi godišnju vrijednost praga INTRASTAT -a za određeni protok (dolasci ili otpreme) ili za oba protoka (ako je vrijednost praga INTRASTAT-a premašena za oba dolaska i otpreme u istom mjesecu).

Informacije o vrijednosti trgovine unutar EU-a mogu se pronaći u knjigovodstvenim knjigama ili izvješćima o zalihama (npr. Komercijalni računi, predračuni, skladišni račun, teretnica, evidencija o prodaji na daljinu itd.).³³

Poslovni subjekti registrirani za PDV u Hrvatskoj (i rezidenti i nerezidenti) i koji trguju s drugim državama članicama EU-a, mogu se dobrovoljno prijaviti u hrvatski sustav INTRASTAT iako vrijednost praga izuzeća nije prekoračena. Dobrovoljne aplikacije najčešće se koriste u slučajevima kada poslovni subjekt ima veliki iznos vraćene robe tijekom kalendarske godine, a obveza INTRASTAT određena je samo za jedan protok robe.

U takvim slučajevima dobrovoljno izvještavanje za drugi tijek robe (iako vrijednost praga izuzeća za drugi tijek robe nije premašena) omogućuje poslovnim subjektima bolju kontrolu nad robom koja podliježe povratu i preciznu usporedbu interne poslovne evidencije s fiskalnim i INTRASTAT podacima.³⁴

---

³² Presova, R., Tvrđon, O. & Živelova, A. (2008) Importance of Intrastat in EU intra-Community trade. Acta Universitatis, str. 60

³³ Đurđek, A. & Ozimec, K. (2009) Intrastat: novo istraživanje u statističkom sustavu Republike Hrvatske (I). Carinski vjesnik. 18(6), pp. 24-31.

³⁴ Presova, R., Tvrđon, O. & Živelova, A. (2008) Importance of Intrastat in EU intra-Community trade. Acta Universitatis, str. 63

Svi poslovni subjekti, porezni obveznici u Hrvatskoj koji trguju s drugim državama članicama EU -a, ali nisu obvezni podnositi obrasce/deklaracije INTRASTAT -a (jer vrijednost praga izuzeća nije premašena), a istovremeno smatraju da će izvješćivanje za INTRASTAT biti od pomoći u evidentiranju poslovnih transakcija, može se dobrovoljno prijaviti u sustav INTRASTAT i izvještavati za određeni trgovinski tok ili za oba trgovinska toka.

Obveznicu izvješćivanja za INTRASTAT utvrđuju DZS i Hrvatska carinska uprava:³⁵

- Jednom godišnje - za postojeće PSI -e, na temelju podataka INTRASTAT -a o dolascima iz drugih država članica EU -a i otpremnicama u druge države članice. Statistički podaci unutar EU-a uspoređuju se s fiskalnim podacima za prethodno obračunsko razdoblje (dvanaest mjeseci): Otpreme INTRASTAT-a uspoređuju se s fiskalnim zalihama unutar EU, a dolasci INTRASTAT-a uspoređuju se s akvizicijama unutar EU-a.
- Tijekom kalendarske godine - za potencijalne nove PSI, na temelju fiskalnih podataka prijavljenih u hrvatskim poreznim obrascima (obrazac PDV, obrazac PDV -S, obrazac ZP, obrazac INO PPO itd.) za prethodno obračunsko razdoblje od dvanaest mjeseci. Tijekom analize fiskalnih podataka, ako je očito da je poslovni subjekt premašio graničnu vrijednost INTRASTAT -a utvrđenu za tekuću godinu, a u isto vrijeme poslovni subjekt nije se sam prijavio za hrvatski sustav INTRASTAT - DZS i hrvatsku carinu, uprava će obavijestiti ovaj poslovni subjekt o njihovoj obvezi prema INTRASTAT -u slanjem obavijesti o obvezama izvještavanja INTRASTAT -a. U tom slučaju poslovni subjekt je dužan dostaviti retroaktivne podatke INTRASTAT -a počevši od mjeseca u kojem je prekoračena granična vrijednost INTRASTAT -a.

Kad poslovni subjekt u Hrvatskoj prekorači granicu izuzeća utvrđenu za 2020. godinu na temelju: jednokratnog dolaska robe iz druge države članice u Hrvatsku (2.200.000 kn), ili jednokratne otpreme robe iz Hrvatske u drugu državu članicu (1.200.000 kn), jednokratna obveza izvještavanja za INTRASTAT dodijelit će se na sljedeći način: poslovni subjekt je dužan dostaviti obrazac INTRASTAT sa statističkim podacima o robi koja podliježe jednokratnom dolasku ili jednokratnoj otpremi a nakon toga obveza izvještavanja se automatski prekida.

---

³⁵ Polančec, V., Grgurić, D. & Lastavec, L. (2012) Intrastat: analiza provedenog pilot-istraživanja (IV). Carinski vjesnik. 21(1), pp. 66-82.

Osnovni uvjet za odobravanje jednokratne obveze izvješćivanja za hrvatski INTRASTAT sustav je da poslovni subjekt u sljedećim mjesecima (do kraja kalendarske godine) nema robnu razmjenu s drugim državama članicama ili da vrijednost robne razmjene s ostalim državama članicama EU je manje od 100.000 kn. Nakon podnošenja zahtjeva za jednokratnu obvezu izvješćivanja u INTRASTAT-u, ako poslovni subjekt obavlja trgovinu robom s drugim državama članicama u vrijednosti 100.000 kn ili većoj, bit će dodijeljena/vraćena standardna obveza izvještavanja INTRASTAT-a za taj određeni trgovinski tok.³⁶

Hrvatski zavod za statistiku (DZS) odgovoran je za pripremu i provođenje statističkih aktivnosti, ispunjavanje međunarodne odgovornosti u pogledu službene statistike iz djelokruga rada utvrđenog Programom statističkih aktivnosti Republike Hrvatske i za istraživanje INTRASTAT.

DZS i Hrvatska carinska uprava potpisali su 2008. Ugovor o međusobnoj suradnji za provedbu istraživanja INTRASTAT u hrvatski statistički sustav. Prema navedenom sporazumu, DZS je proizvođač, odnosno središnje tijelo određeno za INTRASTAT istraživanje (obrada podataka i širenje statističkih podataka), dok Carinska uprava prikuplja i kontrolira podatke INTRASTAT -a te također pruža metodološku podršku PSI -ima. Prema Zakonu o službenoj statistici, podaci INTRASTAT -a smatraju se povjerljivima i koriste se isključivo u statističke svrhe.³⁷

Povjerljivost statističkih podataka jedno je od osnovnih načela hrvatskog statističkog sustava. Zavod za statistiku nikada ne objavljuje, distribuira niti koristi podatke na bilo koji način osim za čiste statističke potrebe. Pojedinačne tvrtke ili osobni podaci uvijek su povjerljivi, visoko zaštićeni i DZS ih nikada ne prenosi drugim javnim upravama ili drugim korisnicima. Pojedinačni statistički podaci prikupljeni putem sustava INTRASTAT smatraju se povjerljivima i općenito se drže u tajnosti.

---

³⁶ Đurđek, A. & Ozimec, K. (2009) Intrastat: novo istraživanje u statističkom sustavu Republike Hrvatske (I). Carinski vjesnik. 18(6), pp. 24-31.

³⁷ Đurđek, A. & Ozimec, K. (2009) Intrastat: novo istraživanje u statističkom sustavu Republike Hrvatske (I). Carinski vjesnik. 18(6), pp. 24-31.

5. PREGLED ZAKONSKE REGULATIVE

Pravna osnova za provedbu INTRASTAT -a je europsko zakonodavstvo vezano za statistiku robne razmjene između država članica EU. Ovi propisi sadrže metodološka pravila za prikupljanje statističkih podataka, pragove izvješćivanja i tretman specifičnih kretanja robe. Europski propisi imaju nadnacionalni značaj i obvezni su za sve države članice EU-a:

1. Uredba (EZ) br. 638/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o statistici Zajednice koja se odnosi na trgovinu robom između država članica i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3300/91 (SL L 102, 7.4.2004.) Izmijenjena: Uredbom (EZ) br. 222/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 638 /2004 o statistici Zajednice koja se odnosi na trgovinu robom između država članica (SL L 87, 31. 3. 2009.) Uredba (EU) br. 659/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 638/2004 o statistici Zajednice koja se odnosi na trgovinu robom između država članica u pogledu prenošenja delegiranih i provedbenih ovlasti Komisiji za donošenje određenih mjera, dostavljanje informacija od strane carinske uprave, razmjenu povjerljivih podataka između država članica i definicija statističke vrijednosti (SL L 189, 27.6.2014., str. 128)
2. Uredba Komisije (EZ) br. 1982/2004 od 18. studenoga 2004. o provedbi Uredbe (EZ) br. 638/2004 Europske unije Parlament i Vijeće o statistici Zajednice koja se odnosi na trgovinu robom između država članica i stavljanju van snage Uredbi Komisije (EZ) br. 1901/2000 i (EEZ) br. 3590/92 (SL L 343, 19.11.2004.) Izmijenjeno:³⁸
  - o Uredba Komisije (EZ) br. 1915/2005 od 24. studenog 2005. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1982/2004 s obzirom na pojednostavljenje evidentiranja količine i specifikacija za određena kretanja robe (SL L 307, 25. studenog 2005.) Uredba komisije (EU) br. 91/2010 od 2. veljače 2010. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1982/2004 o provedbi Uredbe (EZ) br. 638/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o statistici zajednice u vezi s robnom razmjenom između Države članice, u pogledu popisa robe isključene iz statistike, dostavljanja podataka od strane porezne uprave i ocjene kvalitete (SL L 31, 3.2.2010.),

---

³⁸ Polančec, V., Grgurić, D. & Lastavec, L. (2012) Intrastat: analiza provedenog pilot-istraživanja (IV). Carinski vjesnik. 21(1), pp. 66-82.

- Uredba Komisije (EU) br. 96/2010 od 4. veljače 2010. o izmjeni Uredbe (EZ) a) br. 1982/2004 o provedbi Uredbe (EZ) br. 638/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o statistici zajednice u vezi s robnom razmjenom između država članica, u pogledu praga pojednostavljenja, trgovinu po poslovnim karakteristikama Specifična roba i pokreti i priroda transakcije kodova (SL L 34, 5. 2. 2010.) Uredba Komisije (EZ) br. 1093/2013 od 4. studenoga 2013. godine kojom se dopunjuje Uredba (EZ-a) br. 638/2004 Europskog parlamenta i Uredba Vijeća i Komisije (EZ) br. 1982/2004 u pogledu pojednostavljenja unutar sustava Intrastat i prikupljanja podataka Intrastata (SL L 294, 6. 11. 2013.)
- 3. Uredba Komisije br. 1106/2012 od 27. studenog 2012. o provedbi Uredbe (Uredba Komisije br. EZ) br. 471/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o statistici Zajednice koja se odnosi na vanjsku trgovinu sa zemljama nečlanicama, u pogledu ažuriranja nomenklature zemalja i teritorija (SL L 328, 28. studenog 2012.)
- 4. Komisija Provedbena uredba (EU) 2019/1776 od 9. listopada 2019. o izmjeni i dopuni Priloga I. Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87 o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o zajedničkoj carinskoj tarifi (Službeni list L 280 od 31. listopada 2019.).

Pravna osnova za provedbu INTRASTAT -a na nacionalnoj razini je Zakon o službenoj statistici (NN, br. 103/03, 75/09, 59/12 i 12/13 - pročišćeni tekst), Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti, Program statističkih aktivnosti Republike Hrvatske i Zakona o carinskoj upravi (NN, br. 68/13, 30/14, 115/16, 39/19 i 98/19).

6. ANALIZA PRIMJENE INTRASTATA U RH

Prikupljanje statističkih podataka o vanjskoj trgovini dinamičan je proces koji zahtijeva koordinaciju i povremene izmjene propisa. Zbog raznolikosti uprave, ekonomskih i fiskalnih posebnosti svake države članice te posebnih zahtjeva u vezi s dobivanjem potrebnih podataka o međunarodnoj razmjeni robe, pravni akti na nacionalnoj razini neophodni su za utvrđivanje statističkog praga, izbornih podataka u obliku izvješća i kaznenih djela odgovornosti.

Svaka država članica definira postupke u kojima odgovorna strana dostavlja podatke u sustav Intrastat. Važno je napomenuti da Komisija i države članice proglašavaju i potiču primjenu automatske obrade podataka i elektroničkog prijenosa podataka. Statistički podaci o otpremi i isporuci u EU prikupljaju se putem Intrastata. Postoje četiri načina izvješćivanja koja se koriste: papirnati obrasci, magnetski mediji (CD-ROM), web aplikacija i elektronička razmjena podataka (EDI).³⁹

Referentno razdoblje za prikupljanje podataka je kalendarski mjesec u kojem je roba otpremljena ili isporučena. Uredba 1982/2004 definira referentno razdoblje kao kalendarski mjesec tijekom kojeg se dogodio oporezivi događaj i tijekom kojeg su carinska tijela prihvatila deklaraciju. Izvještajna jedinica (društvo) Intrastat -a mora dostavljati podatke jednom mjesečno u roku koji je određen nacionalnim zakonodavstvom zemlje.

Izvještajne jedinice su pravne i fizičke osobe koje sudjeluju u trgovini između država članica EU -a koje prelaze određeni iznos (prag izuzeća) i podliježu obračunu PDV -a. Prikupljanje, obrada i širenje statističkih podataka o trgovini unutar Zajednice može se organizirati u jednoj ili više nacionalnih institucija. Prikupljeni statistički podaci potrebni su za prepoznavanje integracijskog tečaja na tržištu EU -a i donošenje različitih mjera poput, između ostalog, formuliranja poljoprivrednih politika.⁴⁰

Podaci prikupljeni putem Intrastata pružaju informacije o trgovinskim tokovima između država članica EU i, zajedno s podacima prikupljenim putem Extrastata, važan su izvor podataka za platnu bilancu zemalja. Prikupljeni vanjskotrgovinski podaci pokazatelj su gospodarskih performansi i razvoja te se koriste kao osnova za donošenje odluka o europskoj,

---

³⁹ Đurđek, A. & Ozimec, K. (2009) Intrastat: novo istraživanje u statističkom sustavu Republike Hrvatske (I). Carinski vjesnik. 18(6), pp. 24-31.

⁴⁰ Presova, R., Tvrđon, O. & Živelova, A. (2008) Importance of Intrastat in EU intra-Community trade. Acta Universitatis, str. 68

nacionalnoj, gospodarskoj i monetarnoj politici, za različite makroekonomske analize Hrvatske narodne banke, Vlade i EU.

Osim toga, podaci Intrastata važni su za tvrtke koje ih prikupljaju i prijavljuju radi njihove analize i planiranja proizvodnje, nabave i prodaje, istraživanja tržišta i strateškog upravljanja poslovanjem.

Pravni temelj za provedbu Intrastata u Hrvatskoj su Zakon o službenoj statistici i Zakon o carinskoj službi, zajedno s nekoliko drugih uredbi koje se bave statističkim aktivnostima u Hrvatskoj. U skladu s potpisanim Ugovorom o međusobnoj suradnji za provedbu Intrastat istraživanja u hrvatskom statističkom sustavu definirana je suradnja u istraživanju i uvođenju Intrastat sustava između Zavoda za statistiku Republike Hrvatske i Carinske uprave.⁴¹

Hrvatski zavod za statistiku odgovoran je za metodologiju, statističku analizu i širenje podataka, dok je Carinska uprava odgovorna za prikupljanje i kontrolu podataka primljenih od tvrtki.

Ova raspodjela rada rezultat je prethodne prakse. Hrvatski zavod za statistiku ima potrebno znanje i iskustvo u praćenju zakonodavstva i metodoloških načela EU -a te u obradi, analizi i širenju vanjske trgovine, kroz suradnju s Extrastatom koji prati trgovinu s trećim zemljama. S druge strane, Carinska uprava ima dugogodišnju praksu prikupljanja podataka i razvrstavanja robe prema usklađenoj Carinskoj tarifi.

Izvještajne jedinice obvezne su slati izvješća Intrastat sustavu o protoku robe (dolasci i/ili otpreme) kada godišnja vrijednost njihove trgovine s državama članicama EU -a u prethodnom razdoblju (godini) prelazi graničnu vrijednost. Vrijednost praga i izvještajne jedinice određuju se zasebno za dolaske, a posebno za otpremu, što znači da će tvrtka možda morati prijaviti podatke za Intrastat samo za dolaske, samo za otpreme ili za oba trgovinska toka - dolaske i otpreme.

Projekt provedbe Intrastata u Hrvatskoj dovršen je u nekoliko faza od 2008. do 2013. Projekt je započeo 2008. u sklopu projekta koji je pokrenuo Hrvatski zavod za statistiku (DZS). Glavni sudionici projekta bili su Hrvatski zavod za statistiku, Carinska uprava i niz tvrtki u Varaždinskoj županiji koje su bile dio izvješća o pilot projektu Intrastat. Projekt

---

⁴¹ Polančec, V., Grgurić, D. & Lastavec, L. (2012) Intrastat: analiza provedenog pilot-istraživanja (IV). Carinski vjesnik. 21(1), pp. 66-82.

implementacije Intrastata bio je dio projekta u okviru IPA 2008 - Tehnička pomoć u razvoju odabranih područja statistike, Komponenta 1 - Uspostava Intrastat istraživanja.

Projekt je trajao do 2012. godine, a jedna od najvažnijih aktivnosti bio je pilot - istraživački projekt Intrastat u Varaždinskoj županiji. Tijekom faze započinjanja i planiranja projekta postavljena su osnovna pravila provedbe Intrastat projekta u Hrvatskoj. Pokretanje i planiranje projekta provedeno je u skladu s ciljevima, vizijom i razlozima implementacije Intrastata u hrvatski statistički sustav. Prije ulaska u EU Hrvatska je ostvarila gotovo 60% svoje međunarodne trgovine sa zemljama članicama EU.⁴²

Nakon ulaska Hrvatske u EU, granične kontrole i carinske formalnosti s EU su ukinute pa je carinska deklaracija prestala biti izvor informacija o vanjskoj trgovini s državama članicama EU. Stoga je Državni zavod za statistiku pokrenuo projekt implementacije Intrastata u Hrvatskoj kako bi i dalje mogao pružati statističke podatke o hrvatskoj vanjskoj trgovini koji će poslužiti kao alat za praćenje ravnoteže međunarodne trgovine i donošenje strateških odluka na nacionalnoj razini.

Nakon pregleda ciljeva projekta, fokus i varijable su postavljeni te je izvršeno planiranje provedbe projekta na temelju obveza svake strane. U ovom projektu obje vodeće strane imale su određene obveze. Carinska uprava imala je sljedeće zadatke: razvoj i održavanje aplikacija za registraciju Intrastata, prikupljanje, unos i uređivanje Intrastat podataka, prikupljanje, evidentiranje i provjeravanje podataka te pravodobno slanje izvješća Državnom zavodu za statistiku.

Između ostalog, Hrvatski zavod za statistiku morao je razviti Intrastat metodologiju u Hrvatskoj, slijediti metodologiju i zakonodavstvo Europske unije u pogledu vanjske trgovine, dostaviti podatke Carinskoj upravi o poslovnim subjektima za Intrastat registar, osigurati makro kontrolu primljenih informacija i organizirati seminare i radionice za edukaciju sudionika istraživanja Intrastata u suradnji s carinskom upravom.

Druga faza projekta bila je faza provedbe koja je zbog složenosti projekta bila podijeljena u nekoliko dijelova: pilot studija o implementaciji Intrastata, razvoj carinskih aplikacija za podnošenje Intrastat podataka, edukacija poduzetnika i drugih dionika o

---

⁴² Polančec, V., Grgurić, D. & Lastavec, L. (2012) Intrastat: analiza provedenog pilot-istraživanja (IV). Carinski vjesnik. 21(1), pp. 66-82.

Intrastatu, rad carinskih aplikacija za predaju Intrastat podataka u ispitnim uvjetima i konačno rad Intrastat aplikacija za podnošenje podataka u proizvodnom okruženju.

U prvom dijelu faze provedbe provedeno je pilot istraživanje Intrastata u Varaždinskoj županiji. Tijekom rujna 2011. više od 170 tvrtki slalo je informacije o dolascima i otpremi robe iz i u EU. Podaci o otpremanjima i dolascima carini su dostavljeni elektroničkim porukama putem usluga Vlade do poduzeća (G2B) pomoću sustava elektroničke razmjene podataka (EDI). Elektronička razmjena ostvarena je putem aplikacije e-Carina. To bi bilo moguće ako su vlastite aplikacije tvrtke u skladu s poslovnim i tehničkim pravilima informacijskog podsustava Intrastat.⁴³

Budući da se Intrastat izvješće dostavlja elektronički, potreban mu je certifikat za autentifikaciju koji je za pravne osobe izdala Financijska agencija (FINA). Intrastat obrasci koji su poslani tijekom pilot istraživanja napravljeni su na dva načina: izvještajne jedinice koristile su vlastite aplikacije za stvaranje i slanje informacija putem G2B sustava Carinske uprave, a drugi je bio korištenje i slanje Excel obrazaca koje je izradila Carinska uprava s podacima Intrastata.⁴⁴

Pilot istraživanje provedeno je radi razvoja, testiranja i poboljšanja informatičkih, organizacijskih i metodoloških rješenja potrebnih za prikupljanje i uklanjanje potencijalnih problema, tako da je implementacija Intrastata i slanje hrvatskih podataka o vanjskoj trgovini nakon pristupanja Europskoj zajednici bila što točnije moguće.⁴⁵

Ciljevi istraživanja bili su testirati i potvrditi IT metode koje je uveo Hrvatski zavod za statistiku i carinsku upravu te utvrditi spremnost tvrtke za usvajanje metodologije prikupljanja i dostave podataka potrebne za Intrastat.

Tijekom istraživanja većina je obrazaca poslana pravodobno, dok je tehnička spremnost uzrokovala kašnjenja u slanju za neke tvrtke. Većina obrazaca poslana je ispravno, a oni koji sadrže pogreške imali su sljedeće: nepravilno ispunjene obrasce, pogrešne šifre carinskih tarifa, pogrešnu zemlju odredišta/ispоруke i netočan izraz statističkih i fakturnih

---

⁴³ Polančec, V., Grgurić, D. & Lastavec, L. (2012) Intrastat: analiza provedenog pilot-istraživanja (IV). Carinski vjesnik. 21(1), pp. 66-82.

⁴⁴ Polančec, V., Grgurić, D. & Lastavec, L. (2012) Intrastat: analiza provedenog pilot-istraživanja (IV). Carinski vjesnik. 21(1), pp. 66-82.

⁴⁵ Vostrel Šafran, T. & Ozimec, K. (2011) Praktična provedba pilot Intrastat istraživanja u Republici Hrvatskoj. Carinski vjesnik. 20(10), pp. 7-27.

vrijednosti za deklariranu robu. Rezultati istraživanja pokazali su da će u trenutku pristupanja EU Hrvatska biti spremna prikupljati i slati mjesečne podatke o vanjskoj trgovini Eurostatu.

Tijekom drugog dijela faze implementacije, početkom 2013. godine, pokrenuta je aplikacija Carinski Intrastat i tvrtkama je bilo dopušteno koristiti je i testirati je za probno slanje obrazaca Intrastat. Carinska uprava organizirala je seminare i radionice namijenjene tvrtkama koje će se morati prijaviti za Intrastat.

Završni dio faze implementacije Intrastata uključivao je aktivnosti poput održavanja registra Intrastata, prihvaćanja i obrade Intrastat obrazaca, praćenja mjesečnog izvješćivanja i slanja podataka Državnom zavodu za statistiku.

Faza implementacije imala je dvije prekretnice: stvaranje carinske aplikacije za dostavu Intrastat podataka te Excel obrasca za tvrtke koje nemaju vlastito softversko rješenje za izradu Intrastat izvješća, te niz edukativnih seminara za tvrtke koje će izrađivati i slati izvještaje Intrastata. Ove dvije prekretnice bile su od velike važnosti za rad na projektu. Pravilno obrazovanje budućih korisnika bilo je od velike važnosti za uspjeh projekta.

Daljnji rad tijekom faze provedbe uključivao je značajnije radove na osmišljavanju i stavljanju u funkciju carinskih aplikacija za podnošenje podataka Intrastatu. Treća prekretnica bila je potpuno funkcionalna web aplikacija za podnošenje Intrastat izvješća koja je ispunjena u trenutku ulaska Hrvatske u EU.

Dolaskom na treću prekretnicu dovršen je projekt implementacije Intrastata u Hrvatskoj, a rezultat projekta bilo je funkcionalno izvještavanje o hrvatskoj vanjskoj trgovini s drugim zemljama članicama EU -a, kao i o trgovini s trećim zemljama. Ako se projekt promatra iz tri glavne točke - vremena, kvalitete i proračuna, moguće je zaključiti da je projekt dovršen u željenom roku i sa željenom kvalitetom. Budući da nismo imali informacije o proračunu projekta, nismo uspjeli utvrditi treću odrednicu provedbe Intrastata u Hrvatskoj.⁴⁶

Ipak, može se reći da je projekt uspješno završen. Kao rezultat provedbe Intrastat projekta, Hrvatska je bila spremna za obvezu prikupljanja vanjske trgovine podacima sa

---

⁴⁶ Vostrel Šafran, T. & Ozimec, K. (2011) Praktična provedba pilot Intrastat istraživanja u Republici Hrvatskoj. Carinski vjesnik. 20(10), pp. 7-27.

zemljama EU i mjesečnog slanja vanjskotrgovinskih podataka (sa državama članicama EU i s trećim zemljama) Eurostatu - Uredu za statistiku EU.

Mogućnost nastanka problema tijekom projekta uvijek postoji unatoč fazi pažljivog planiranja. Potrebno je predvidjeti potencijalne probleme s kojima se projektni tim može susresti tijekom izvođenja projekta. Problemi s kojima se projektni tim može suočiti tijekom projekta mogu biti jedna od tri glavne točke projekta - vrijeme, kvaliteta i proračun. Pažljivo planiranje i upravljanje potencijalnim rizicima može smanjiti pojavu problema tijekom projekta na minimum.

Tijekom provedbe projekta Intrastat u Hrvatskoj projektni tim suočio se s određenim izazovima. Tijekom probne faze carinske prijave za slanje Intrastat izvješća tvrtke su se suočile s izazovima i problemima.

Kako bi nadvladala ove izazove, Carinska uprava je izradila tehnički priručnik koji sadrži sve potrebne informacije koje bi mogle biti potrebne tvrtkama za izradu i slanje Intrastat izvješća. Nakon objavljivanja tehničkog priručnika većina problema i izazova riješena je jer je tvrtkama bilo lakše slati izvješće, a sukladno tome i Carinskoj upravi bilo je lakše prihvatiti izvješće. Važno je napomenuti da su tvrtke koje su već bile uključene u neke od sustava e-carine (NCTS, EMCS itd.) imale manje izazova u provedbi Intrastat izvješćivanja.⁴⁷

Lastavec (2012.) istaknuo je kako su sve tvrtke koje su sudjelovale u pilot-istraživanju stekle značajno iskustvo u e-trgovini, upoznale metodologiju prikupljanja podataka Intrastat-a i kako trebaju prilagoditi svoje trenutno poslovanje novoj zakonskoj obvezi izvještavanja Intrastata u trenutku kada Hrvatska postane članica EU.

Neiskustvo u e-trgovini bilo je vjerojatno najveći izazov u projektu implementacije Intrastata za većinu tvrtki budući da ranije nisu imale takvu obvezu. Ovaj izazov prevladao je niz radionica i seminara koji su organizirani u cijeloj Hrvatskoj i na kojima su predstavnici Carinske uprave predstavili Intrastat sustav izvještavanja.⁴⁸

---

⁴⁷ Vostrel Šafran, T. & Ozimec, K. (2011) Praktična provedba pilot Intrastat istraživanja u Republici Hrvatskoj. Carinski vjesnik. 20(10), pp. 7-27.

⁴⁸ Vostrel Šafran, T. & Ozimec, K. (2011) Praktična provedba pilot Intrastat istraživanja u Republici Hrvatskoj. Carinski vjesnik. 20(10), pp. 7-27.

Osim izazova u rješavanju problema s slanjem i primanjem izvještaja koje su tvrtke imale tijekom probne faze, tijekom provedbe projekta bilo je i izazova vezanih za rokove pojedinih faza projekta, a vezano uz dostupnost resursa i usklađivanje proračuna za izvršenje projekta. Ti su izazovi uspješno riješeni tijekom projekta pažljivom pripremom projekta i radom u fazi planiranja projekta.

Nakon završetka projekta i puštanja u rad Intrastat aplikacije, Carinska uprava nastavila je s aktivnostima na poboljšanju web aplikacija. U svakodnevnom radu s tvrtkama koje podnose Intrastat izvješća postoje manji izazovi koji se odnose na slanje podataka, točnost podataka i neusklađenost statističkih i fakturnih vrijednosti robe. Izazovi se pojavljuju s obje strane - carinska uprava i tvrtke koje podatke šalju putem internetske aplikacije ili pomoću Excel obrasca. Ovi izazovi prevladavaju u svakodnevnim kontaktima carinske uprave s tvrtkama pa se izvješća šalju pravodobno i točno.

U nastavku je prezentiran INTRASTAT obrazac društva koje se bavi proizvodnjom masivnih lijepljenih ploča, drvene građe te peleta.

Društvo je obveznik predavanja INTRASTAT izvještaja za otpreme u zemlje EU od srpnja 2013. godine, dok je za primitke robe iz EU obveznik predaje od lipnja 2015. godine.

U nastavku je primjer Obavijesti o obvezi izvještavanja za Intrastat te primjer predanih obrazaca INTRASTAT za primitke i otpreme iz/u EU.

MUNDUS VIRIDIS D.O.O.
IVANA LACKOVIĆA CROATE BR. 1
ODRA
10020 ZAGREB-NOVI ZAGREB

P r e d m e t : Obavijest o obvezi izvještavanja za Intrastat

OIB: 11419394782

Poštovani,

1. Na temelju podataka o ostvarenim vrijednostima robne razmjene sa zemljama članicama Europske unije za razdoblje od srpnja 2011. do lipnja 2012., vaše poduzeće uvršteno je u obveznike izvještavanja za Intrastat (izvještajne jedinice) u Republici Hrvatskoj počevši od 1. srpnja 2013. i dužni ste izvještavati o podacima za:

2 - Otpremu

Podatke za srpanj 2013. trebate dostaviti Carinskoj upravi najkasnije do 16. kolovoza 2013. godine.

Napominjemo da je obveza dostavljanja Intrastat podataka na snazi do primitka obavijesti o prestanku obveze.

Izvještajna jedinica odgovorna je za pravodobnu dostavu točnih podataka bez obzira na to izvještava li samostalno ili preko deklaranta.

2. Radi prikupljanja informacija o kontakt-podacima i načinu izvještavanja dužni ste nakon primitka obavijesti o obvezi izvještavanja ispuniti Obrazac za prijavu u Intrastat te ga u roku od 10 dana dostaviti u Carinsku upravu na jedan od sljedećih načina:

1. poštom na adresu: Carinska uprava, Vilka Novaka 48c, 42000 Varaždin
2. elektroničkom poštom na adresu: Intrastat.prijava@carina.hr
3. telefaksom na broj (042) 234-215.

Obrazac za prijavu u Intrastat možete preuzeti s internetskih stranica Državnog zavoda za statistiku:

<http://www.dzs.hr/Hrv/intrastat/intrastat.htm>

Obrazloženje

U skladu s odredbama europskog zakonodavstva za statistiku robne razmjene između zemalja članica EU-a (Uredba br. 638/2004 i 222/2009 Europskog parlamenta i Vijeća te provedbena Uredba Komisije br. 1982/2004 i nadopunjujuće Uredbe br. 1915/2005, 91/2010 i 96/2010), koje ima nadnacionalni karakter, te hrvatskog zakonodavstva (čl. 38. Zakona o službenoj statistici (NN, br. 103/03., 75/09. i 59/12.)) dužni ste izvještavati o podacima o robnoj razmjeni unutar Europske unije.

Slika 2. Dokumentacija poduzeća

Prema članku 13. Uredbe Komisije (EZ) br. 1982/2004 obveza izvještavanja za Intrastat nastaje ako godišnja vrijednost robne razmjene s drugim zemljama članicama prijeđe važeći prag uključivanja, ili ako kumulativna vrijednost robne razmjene s drugim zemljama članicama od početka izvještajne godine prijeđe važeći prag uključivanja.

Prag uključivanja za 2013. iznosi 1 700 000 kn za primitke i otpreme robe. Za 2013. izvještajna jedinica izvještava od 1. srpnja ako je njezina ostvarena godišnja vrijednost robne razmjene s drugim zemljama članicama premašila prag uključivanja za određeni tok robne razmjene, tj. za primitke i/ili otpreme robe.

Podaci Intrastata prikupljaju se statističkim Intrastat obrascem. Podatke ste dužni dostavljati početkom mjeseca, a najkasnije do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec (ako je 15. dan neradni dan, rok je prvi radni dan nakon 15.).

Ako Intrastat obrazac ne dostavite u zadanom roku, protiv pravne osobe i odgovorne osobe u poslovnom subjektu pokrenut će se prekršajni postupak u skladu s člankom 69. stavkom 1. točkom 1. Zakona o službenoj statistici.

Prema članku 59. Zakona o službenoj statistici svi prikupljeni podaci u statističkom Intrastat istraživanju podliježu odredbama o povjerljivosti i zaštiti statističkih podataka.

Dodatne informacije o Intrastatu možete dobiti:

- 1) u Državnom zavodu za statistiku – za metodološka pitanja:
  - na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku
<http://www.dzs.hr/Hrv/intrastat/intrastat.htm>
  - na broj telefona podrške za obveznike istraživanja Intrastat (01) 4806-280
  - na elektroničkom sandučiću intrastat@dzs.hr
  - telefaksom na broj (01) 4806-281
  - poštom na adresu: Državni zavod za statistiku, Ilica 3, 10000 Zagreb
- 2) u Carinskoj upravi – za tehnička pitanja:
  - na internetskim stranicama Carinske uprave
http://www.carina.hr/e_carina/G2B.aspx
  - na broj telefona podrške za obveznike istraživanja Intrastat (042) 234-255
  - na elektroničkom sandučiću Intrastat.helpdesk@carina.hr
  - telefaksom na broj (042) 234-215
  - poštom na adresu: Carinska uprava, Vilka Novaka 48c, 42000 Varaždin

Unaprijed vam zahvaljujemo na suradnji.

S poštovanjem,

Ravnatelj Državnog zavoda za statistiku
dr. sc. Ivan Kovač

KLASA: 954-08/12-01/09
URBROJ: 555-06-06-02/12-01
Zagreb, 29. listopada 2012.

Pomoćnik ministra financija i
ravnatelj Carinske uprave
mr. sc. Zlatko Grabar

KLASA: 954-08/13-02/2956
URBROJ: 513-02-2322-13-01
Zagreb, 15.02.2013.

Izvor: Interni podaci poduzeća

Na slici je prikazana obavijest o obvezi izvještavanja za Intrastat prema poduzeću Mundus Vridis d.o.o. putem kojeg se definira i obrazlaže zašto se provodi ova aktivnosti.

U nastavku je prikaz unosa podataka u sustav INTRASTAT na primjeru iz prakse:

INTRASTAT v1.3.9
XML validan!

Spremi XML
Izbrisi sve!

XML dokument C:\Users\Mundus\Desktop\INTRASTAT FOLDER\2016\Stjecanje\INTRASTAT_2016_3_11419394782.xml pohranjen!

Osnovni podaci

Godina:

Mjesec:

Tok robe:

Vrsta obrasca:

Podaci o izvještajnoj jedinici (PSI)

OIB:

Naziv:

Adresa:

Podaci o deklarantu

OIB/ID:

Naziv:

Adresa:

Zemlja:

Stavka	10. Šifra robe	11. Opis robe	14. Vrsta posla (obje znamenke)	13. Uvjeti isporuke	15. Vrsta prometa	12. Zemlja namjene/ isporuke	16. Zemlja podrijetla	17. Neto masa (kg)	18. Količina u jedinici mjere	19. Fakturna vrijednost (kn)	20. Statistička vrijednost(kn)
1	84389000	Rezervni dijelovi za pogonski stroj	11	CPT	1	3	DE	259,000		61.845	61.845
2	63053290	Jumbo vreće za pelet u rasutom stanju	11	DAP	1	3	IT	220,000		4.642	4.642
3	84313900	Rezervni dijelovi za peletirku	11	DAP	1	3	AT	2,000		9.440	9.440
4	39052100	Ljepilo u vodenoj disperziji	11	DAP	1	3	HU	3.350,000		37.120	37.120
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											
13											
14											

Slika 3. Prikaz ubacivanja u sustav

Izvor: Interni podaci poduzeća

Iz predloženog primjera je vidljivo kako se radi o izvještajnoj godini, toku robe koji je vezan uz primitke, vrstu obrasca – izvorni obrazac, a kako je predmet izvještavanja uglavnom bila nabava rezervnih dijelova iz zemalja EU te potrošnog materijala za proizvodnju.

U nastavku slijedi prikaz izvještaja za ostvarene otpreme u zemlje EU.

Spremi XML

Izbrši sve!

Osnovni podaci	
Godina:	<input type="text" value="2016"/>
Mjesec:	<input type="text" value="3"/>
Tok robe:	<input type="text" value="2"/>
Vrsta obrasca:	<input type="text" value="1"/>

Podaci o izvještajnoj jedinici (PS)	
OIB:	HR <input type="text" value="11419394782"/>
Naziv:	<input type="text" value="Mundus Viridis d.o.o."/>
Adresa:	<input type="text" value="Avenija Dubrovnik 15/13, Zagreb"/>

Podaci o deklarantu	
OIB/ID:	<input type="text"/>
Naziv:	<input type="text"/>
Adresa:	<input type="text"/>
Zemlja:	<input type="text"/>

	10.	11.	14.	13.	15.	12.	16.	17.	18.	19.	20.
Stavka	Šifra robe	Opis robe	Vrsta posla (obje znamenke)	Uvjeti isporuke	Vrsta prometa	Zemlja namjene/ isporuke	Zemlja podrijetla	Neto masa (kg)	Količina u jedinici mjere	Fakturna vrijednost (kn)	Statistička vrijednost(kn)
1	44013100	PELLET	11	EXW	1	3	IT	419.190,000		466.131	483.281
2	44013100	PELLET	11	DAP	1	3	IT	147.210,000		200.270	174.306
3	44079200	Bukova SIROVA građa	11	EXW	1	3	IT	241.351,950	229,859	372.148	381.948
4	44079200	Bukova SUHA građa	11	DAP	1	3	AT	90.502,400	113,128	308.388	295.156
5	44079200	Bukova SUHA građa	11	EXW	1	3	IT	57.197,600	71,497	129.093	132.033
6	44011000	Ogrijevno drvo	11	EXW	1	3	IT	7.200,000		5.519	6.009
7	44079200	BUKOVE MASIVNE LJEPLJEN	11	DAP	1	3	DE	32.604,000	43,472	301.072	295.372
8	44079190	HRAST MASVNE LJEPLJENE PLOČE	11	DAP	1	3	DE	17.937,550	21,103	219.809	214.109
9	44079200	BUKOVI ELEMENTI suhi	11	DAP	1	3	IT	22.819,070	31,259	107.129	104.661
10											
11											
12											
13											
14											

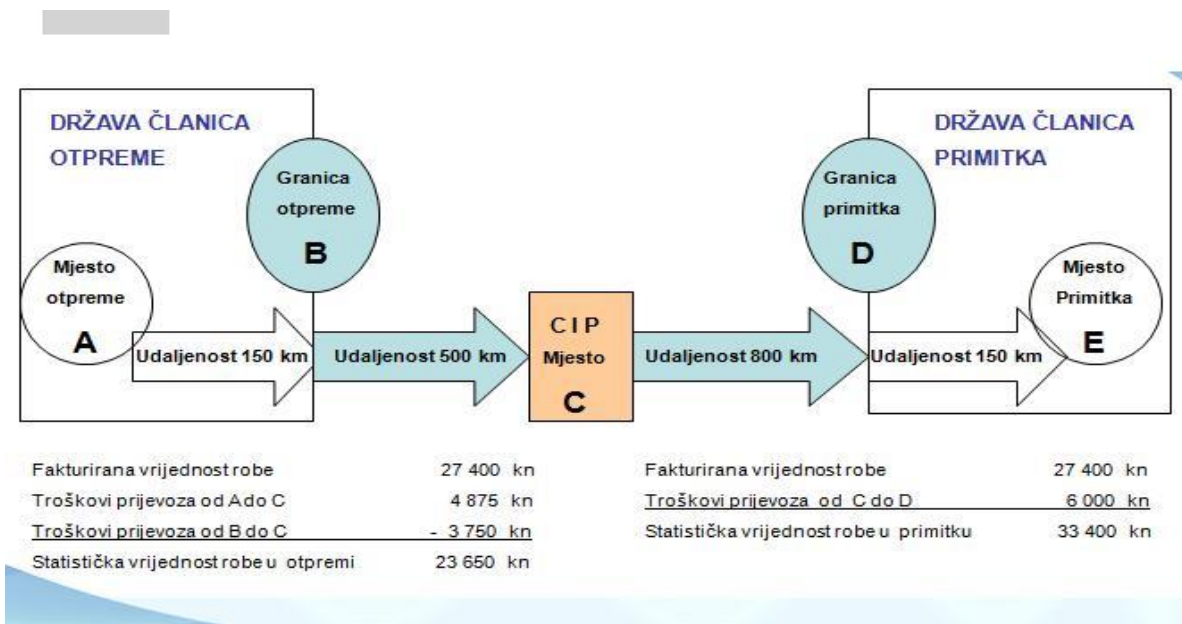
Slika 4. Izvještaj opreme

Izvor: Interni podaci poduzeća

U predocenom primjeru je vidljivo kako se radi o izvještajnog godini, tok robe vezan uz otpreme u zemlje EU, izvorni obrazac, a predmet izvještavanja je prodaja gotovih proizvoda. Proizvodi su razvrstani prema nomenklaturi proizvoda gdje je vidljivo kako je ista vrsta proizvoda sa jednakim paritetom i istom zemljom namjene prikazana kao jedan podatak te kako podaci osim prethodno spomenute vrste proizvoda, pariteta, zemlje namjene sadrže i

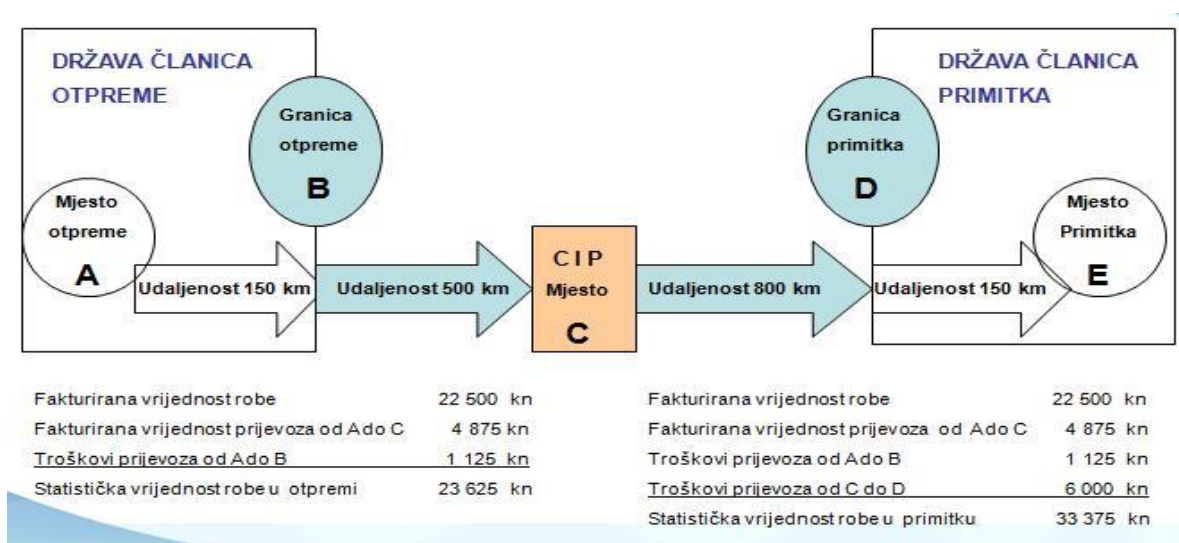
podatke o neto masi, količini u jedinici mjere, fakturu vrijednost te statističku vrijednost robe.

Vrlo je važno razumjeti razliku između fakturane vrijednosti robe i statističke vrijednosti robe pa u nastavku slijedi prikaz načina izračunavanja obje vrijednosti na primjeru kada je trošak prijevoza uključen u fakturiranu cijenu i primjer kada isti nije uključen u fakturiranu cijenu već se odvojeno zaračunava.

Slika 5. Troškovi prijevoza uključeni u fakturiranu vrijednost

Troškovi prijevoza zasebno obračunati:

Izvor: Interni podaci poduzeća

6.1. Robna razmjena RH s Europskom Unijom

Kao dio Europske Unije, kojoj smo pristupili 01. srpnja 2013. godine, prihvatili smo i obvezu podnošenja podataka preko Intrastat sustava. Ulaskom u EU ukinule su se granične kontrole i carinske formalnosti kod kretanja robe između RH i zemalja članica EU, čime je i JCD prestala biti izvor podataka za statistiku robne razmjene sa zemljama članicama. JCD se još uvijek koristi za prikupljane podataka kod robne razmjene s zemljama koje nisu članice EU.⁴⁹

6.1.1 Robna razmjena RH s EU u 2014.

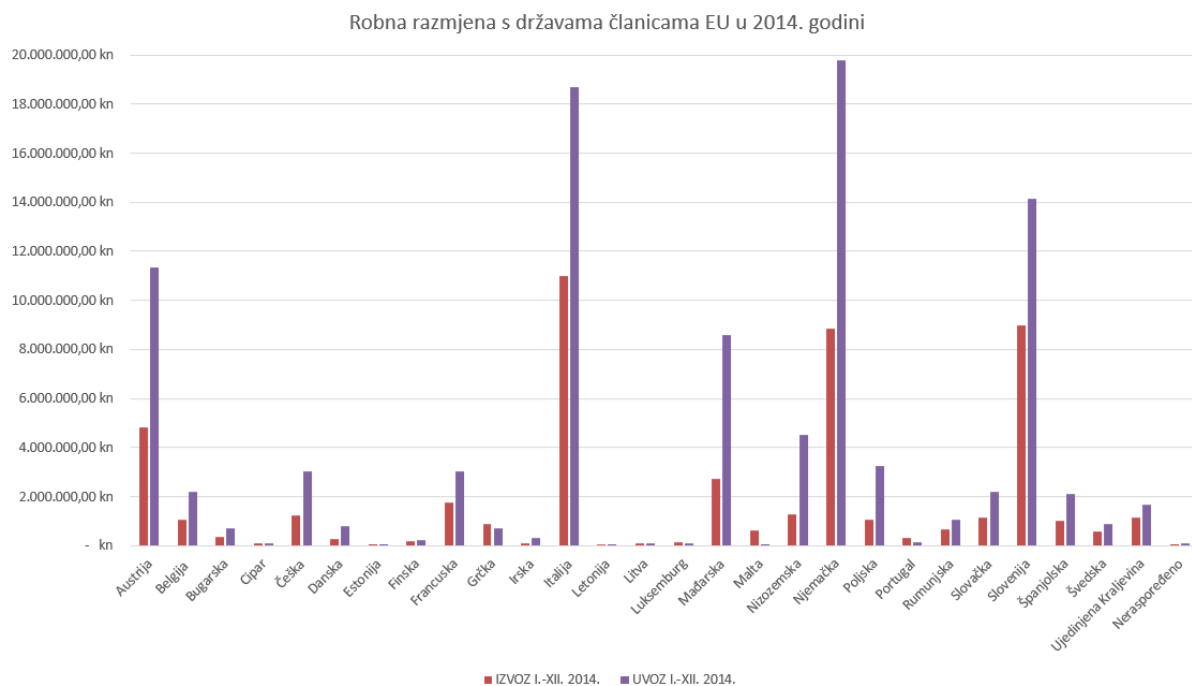
Ukupan izvoz Republike Hrvatske u EU u razdoblju od siječnja do prosinca 2014., prema konačnim podacima DZS-a, iznosio je 50,5 milijardi kuna.

Istodobno je uvoz iznosio 99,8 milijardi kuna. Vanjskotrgovinski deficit iznosio je 49,3 milijardi kuna.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 50,6%.

⁴⁹ DZS, Metodološki priručnik za Intrastat sustav 2.1. rujna 2013., str. 3

Za 2014. godinu određena je jednaka vrijednost praga uključivanja za oba tijeka izvještavanja (primici i otpreme) od 1,2 milijuna kuna.

Grafikon 2. Robna razmjena s državama članicama EU u 2014. godini

Izvor: Izradio autor na temelju podataka DZS-a

Tablica 2. Izvoz i uvoz iz zemalja EU u 2014. godini u kunama

	Izvoz		Uvoz	
	I.-XII. 2013.	I.-XII. 2014.	I.-XII. 2013.	I.-XII. 2014.
Austrija	4 547 838	4 816 146	11 256 379	11 339 323
Belgija	659 036	1 059 323	2 031 144	2 201 080
Bugarska	286 070	342 214	406 269	716 137
Cipar	60 138	79 559	58 342	90 159
Češka	1 000 827	1 217 149	2 984 866	3 035 589
Danska	232 341	256 593	1 527 019	779 217
Estonija	34 603	36 962	87 479	28 105
Finska	135 442	187 151	284 981	227 050
Francuska	1 247 575	1 754 955	2 673 219	3 033 210
Grčka	676 907	891 550	504 282	693 877
Irska	74 904	101 346	395 379	311 170
Italija	10 550 888	10 982 090	16 392 349	18 667 840

Letonija	38 333	73 529	33 173	33 152
Litva	70 745	112 057	82 989	85 886
Luksemburg	603 990	131 951	104 868	112 145
Mađarska	1 744 912	2 738 515	7 820 998	8 593 346
Malta	786 219	604 178	128 469	30 169
Nizozemska	1 049 312	1 284 168	4 053 301	4 511 087
Njemačka	8 535 281	8 861 266	17 535 821	19 787 038
Poljska	819 577	1 076 361	2 759 516	3 245 931
Portugal	79 955	322 154	103 227	123 139
Rumunjska	627 445	667 057	895 583	1 081 330
Slovačka	974 732	1 160 414	1 881 440	2 189 904
Slovenija	7 557 292	8 989 335	14 353 277	14 141 863
Španjolska	419 735	1 033 026	1 739 192	2 127 068
Švedska	438 831	583 952	888 483	875 577
Ujedinjena Kraljevina	1 556 811	1 157 784	1 173 579	1 666 071
Neraspoređeno	6 111	6 852	284 120	92 046

Izvor: Izradio autor na temelju podataka DZS-a

Austrija, Italija, Slovenija i Njemačka najveći su vanjskotrgovinski partneri iz EU-a u 2014. s kojima je Republika Hrvatska ostvarila robnu razmjenu.

Italija je najveća zemlja partner izvoza Republike Hrvatske u 2014., s udjelom od 21,7% ukupnog izvoza.

Najviše robe u 2014. uvezeno je iz Njemačke, čiji je udio u ukupnom hrvatskom uvozu 19,8%.

Također važne zemlje partneri u ukupnoj robnoj razmjeni Republike Hrvatske u 2014. su Slovenija, s udjelom od 17,8% ukupnog izvoza i 14,2% ukupnog uvoza te Austrija, s udjelom od 9,5% ukupnog izvoza i 11,4% ukupnog uvoza.

U 2014. godini ukupan broj izvještajnih jedinica iznosio je 5.645, što je navedeno u tablici niže.

Tablica 3. Podaci o broju obveznika za izvještavanje u 2014. godini

	Ukupno	Primitak	Otprema
Broj IJ na dan 31.12.2014.	5.645	4.874	1.970

Izvor: Carinska uprava

Od ukupnog broja izvještajnih jedinica u 2014. godini, prihvaćeni broj izvještajnih obrazaca bio je 73.884.

Tablica 4. Podaci o broju odaziva izvještajnih jedinica u 2014. godini

Statistika odaziva IJ	Očekivani broj IO	Prihvaćeni broj IO	Broj nepristiglih IO
Primitak	54.367	54.265	102
Otprema	19.684	19.619	65
Ukupno	74.051	73.881	167

Izvor: Carinska uprava

Obveznik za izvještavanje (izvještajna jedinica) za Intrastat je svaki poslovni subjekt (obveznik PDV-a) čija godišnja vrijednost robne razmjene sa zemljama članicama EU prelazi prag uključivanja koji se definira na početku godine.⁵⁰

6.1.2. Robna razmjena RH s EU u 2016.

Ukupan izvoz Republike Hrvatske s EU od siječnja do prosinca 2016. iznosio je 61,6 milijardi kuna, što je u usporedbi s godinom prije povećanje od 3,1 milijardi kuna, odnosno 9,5%.

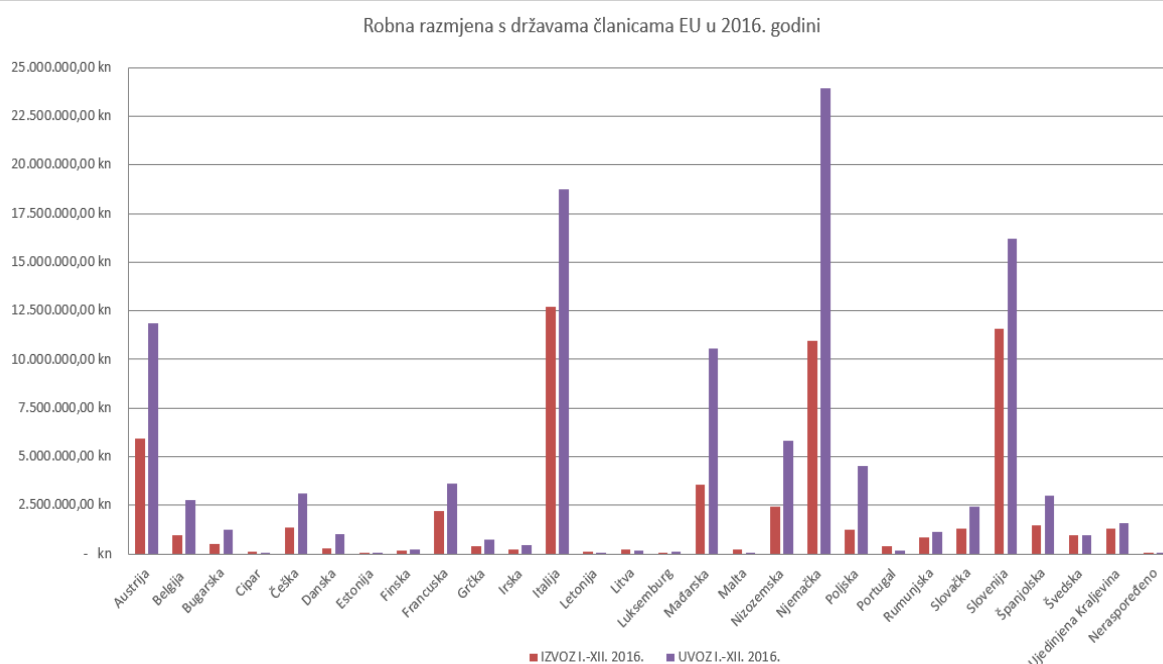
Ukupan uvoz u istoj godini iznosio je 114,6 milijardi kuna i povećao se za 4,8 milijardi kuna, tj. 4,2% u usporedbi s 2015. godinom.

Pokrivenost uvoza izvozom u 2016. je iznosila 53,7% , što je gotovo isto kao i 2015.godine, kada je iznosila 53,3%.

Konačni podaci robne razmjene Republike Hrvatske s EU pokazuju da su se u 2016. povećali izvoz i uvoz te vanjskotrgovinski deficit kada uspoređujemo s 2015. Pokrivenost uvoza izvozom ostala je na istoj razini.

⁵⁰ <https://carina.gov.hr/UserDocsImages//3951//2015.pdf> (21.6.2022.)

Za 2016. godinu vrijednost praga uključivanja za otpreme iznosi 900 tisuća kuna (900.000,00 kn) dok za primitke iznosi 1,8 milijuna kuna (1.800.000,00 kn).

Grafikon 3. Robna razmjena s državama članicama EU u 2016. godini

Izvor: Izradio autor na temelju podataka DZS-a

Tablica 5. Izvoz i uvoz iz zemalja EU u 2016. godini u kunama

	Izvoz		Uvoz	
	I.-XII. 2015.	I.-XII. 2016.	I.-XII. 2015.	I.-XII. 2016.
Austrija	5 748 318	5 943 867	12 868 538	11 837 954
Belgija	1 163 138	989 454	2 472 622	2 795 774
Bugarska	516 142	523 294	729 758	1 269 730
Cipar	89 132	108 953	65 265	66 976
Češka	1 138 992	1 332 422	2 966 216	3 120 903
Danska	478 620	279 062	990 799	997 933
Estonija	69 123	82 030	22 100	30 987
Finska	162 291	160 385	213 482	257 688
Francuska	2 060 332	2 180 474	3 253 307	3 601 317
Grčka	543 250	397 730	619 042	735 399
Irska	182 404	257 989	371 688	432 552
Italija	11 751 191	12 692 777	18 513 765	18 736 592

Letonija	101 177	108 868	43 053	55 502
Litva	162 118	244 775	163 997	176 556
Luksemburg	559 506	48 896	75 533	92 366
Mađarska	3 162 257	3 553 933	10 920 669	10 567 740
Malta	451 937	204 809	14 457	55 526
Nizozemska	1 788 004	2 429 248	5 330 470	5 828 559
Njemačka	9 926 197	10 948 905	21 872 114	23 930 659
Poljska	1 349 017	1 261 755	3 965 379	4 539 291
Portugal	368 040	383 140	120 240	181 962
Rumunjska	997 956	828 388	1 211 568	1 134 600
Slovačka	1 341 866	1 326 021	2 649 426	2 434 541
Slovenija	10 791 388	11 593 997	15 013 275	16 215 815
Španjolska	1 512 528	1 494 821	2 942 760	2 999 884
Švedska	535 442	939 300	825 928	986 765
Ujedinjena Kraljevina	1 563 356	1 306 007	1 589 754	1 598 031
Neraspoređeno	4 423	5 743	4 650	1 230

Izvor: Izradio autor na temelju podataka DZS-a

Italija, Slovenija i Njemačka najveći su vanjskotrgovinski partneri iz EU-a u 2016. s kojima je Republika Hrvatska ostvarila robnu razmjenu.

Italija je najveća zemlja partner izvoza Republike Hrvatske u 2016., s udjelom od 13,7% ukupnog izvoza, što je porast od 8,0% u odnosu na godinu prije.

Najviše robe u 2016. uvezeno je iz Njemačke, čiji je udio u ukupnom hrvatskom uvozu 16,1%. Uvoz iz Njemačke porastao je za 9,4% u 2016.

Jedna od najvažnijih zemalja partnera u ukupnoj robnoj razmjeni Republike Hrvatske u 2016. jest i Slovenija, s udjelom od 12,5% ukupnog izvoza i 10,9% ukupnog uvoza, i s kojom je u usporedbi s 2015. ostvaren porast izvoza od 7,4% i porast uvoza od 8,0%.

Tablica 6. Podaci o broju obveznika za izvještavanje u 2016. godini

	Ukupno	Primitak	Otprema
Broj IJ na dan 31.12.2016.	6.012	4.855	2.943

Izvor: Carinska uprava

Kao što je vidljivo u tablici 6., ukupan broj izvještajnih jedinica na dan 31.12.2016. iznosio je 6.012.

Od ukupnog broja izvještajnih jedinica u 2016. godini prihvaćeni broj izvještajnih obrazaca bio je 81.588.

Tablica 7. Podaci o broju odaziva izvještajnih jedinica u 2016. godini

Statistika odaziva IJ	Očekivani broj IO	Prihvaćeni broj IO	Broj nepristiglih IO
Primitak	52.188	52.068	120
Otprema	29.616	29.520	96
Ukupno	81.804	81.588	216

Izvor: Carinska uprava

6.1.3. Robna razmjena RH s EU u 2018.

Ukupan izvoz Republike Hrvatske s državama članicama EU u 2018. godini je iznosio 74,1 milijardi kuna.

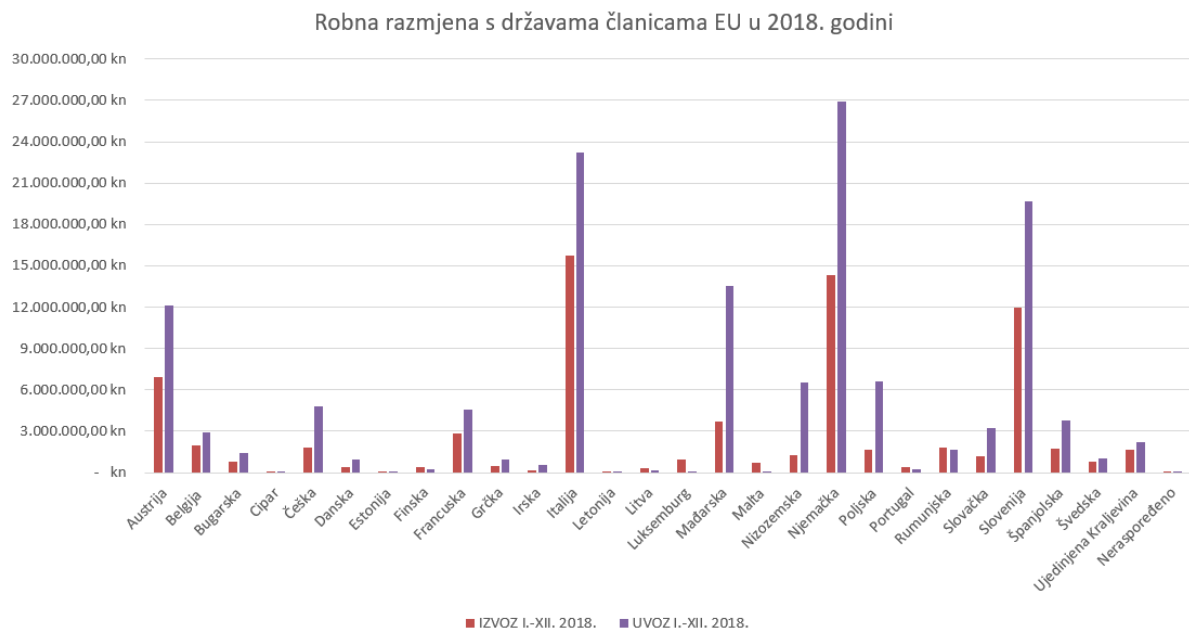
Ukupan je uvoz u 2018. iznosio oko 137,6 milijardi kuna.

Povećava se također uvoz u odnosu na izvoz pa je pokrivenost uvoza izvozom iznosila oko 54% u 2018.

Za 2018. godinu prag uključivanja za primitke iznosi 1.900.000,00 kuna, a za otpremu 1.000.000,00 kuna.⁵¹

---

⁵¹ <https://web.dzs.hr/arhiva.htm> (04.02.2022.)

Grafikon 4. Robna razmjena s državama članicama EU u 2018. godini

Izvor: Izradio autor na temelju podataka DZS-a

Tablica 8. Izvoz i uvoz iz zemalja EU u 2018. godini u kunama

	Izvoz		Uvoz	
	I.-XII. 2017.	I.-XII. 2018.	I.-XII. 2017.	I.-XII. 2018.
Austrija	6 552 044	6 958 129	12 358 923	12 142 938
Belgija	1 793 966	1 935 200	3 501 322	2 890 099
Bugarska	563 355	770 193	1 009 785	1 399 925
Cipar	386 967	63 225	46 313	48 036
Češka	1 844 742	1 823 507	4 012 930	4 839 296
Danska	349 389	390 473	1 479 309	963 267
Estonija	106 429	68 437	31 131	31 278
Finska	247 530	410 661	246 993	224 486
Francuska	2 587 200	2 800 554	4 020 316	4 560 002
Grčka	472 930	452 907	643 436	988 326
Irska	325 731	199 980	457 431	528 329
Italija	14 289 812	15 769 856	20 977 217	23 235 090
Letonija	103 050	76 418	69 019	57 407
Litva	198 710	352 417	192 807	202 043
Luksemburg	250 365	981 316	101 315	107 249

Mađarska	3 517 265	3 694 502	12 412 507	13 513 108
Malta	533 695	716 357	37 281	44 462
Nizozemska	1 241 064	1 256 285	6 338 117	6 559 522
Njemačka	12 877 057	14 300 055	25 081 967	26 880 421
Poljska	1 492 551	1 638 682	5 803 840	6 580 519
Portugal	435 693	403 765	220 194	270 277
Rumunjska	1 122 876	1 793 830	1 323 181	1 695 261
Slovačka	1 231 686	1 180 171	3 067 116	3 255 338
Slovenija	11 247 370	11 949 006	17 557 286	19 698 145
Španjolska	1 621 272	1 764 945	3 578 137	3 746 946
Švedska	898 837	786 426	949 633	996 615
Ujedinjena Kraljevina	1 565 438	1 620 928	1 978 547	2 193 741
Neraspoređeno	9 835	30 592	256	76

Izvor: Izradio autor na temelju podataka DZS-a

U 2018. godini najveći su vanjskotrgovinski partneri iz EU bili Njemačka, Italija i Slovenija.

U Italiju je izvezeno najviše robe u 2018., s udjelom od 21,3% od ukupnog izvoza, te je to jednako kao i 2017. godine.

Udio uvoza robe iz Njemačke u ukupnome uvozu Republike Hrvatske u 2018. iznosio je 19,5%. što je jednako kao i 2017.

Slovenija je, kao jedna od najvažnijih zemalja partnera u ukupnoj robnoj razmjeni Republike Hrvatske, imala udio u ukupnom uvozu od 16,1% i izvozu od 14,3% u 2018. U odnosu na 2017. godinu, to je porast za oko 6% u izvozu te oko 12% u uvozu.⁵²

Tablica 9. Podaci o broju obveznika za izvještavanje u 2018. godini

	Ukupno	Primitak	Otprema
Broj IJ na dan 31.12.2018.	6.235	5.111	3.048

Izvor: Carinska uprava

Kao što je vidljivo u tablici 9., ukupan broj izvještajnih jedinica na dan 31.12.2018. iznosio je 6.235.

⁵² <https://web.dzs.hr/arhiva.htm> (25.02.2022.)

Od ukupnog broja izvještajnih jedinica u 2018. godini prihvaćeni broj izvještajnih obrazaca bio je 91.524.

Tablica 10. Podaci o broju odaziva izvještajnih jedinica u 2018. godini

Statistika odaziva IJ	Očekivani broj IO	Prihvaćeni broj IO	Broj nepristiglih IO
Primitak	57.400	57.025	375
Otprema	34.124	33.883	241
Ukupno	91.524	90.908	616

Izvor: Carinska uprava

6.1.4. Robna razmjena RH s EU u 2020.

Ukupan izvoz Republike Hrvatske u EU u 2020. iznosio je 78 milijardi kuna te se u odnosu na 2019. povećao za oko 904 milijuna kuna, odnosno za oko 1%.

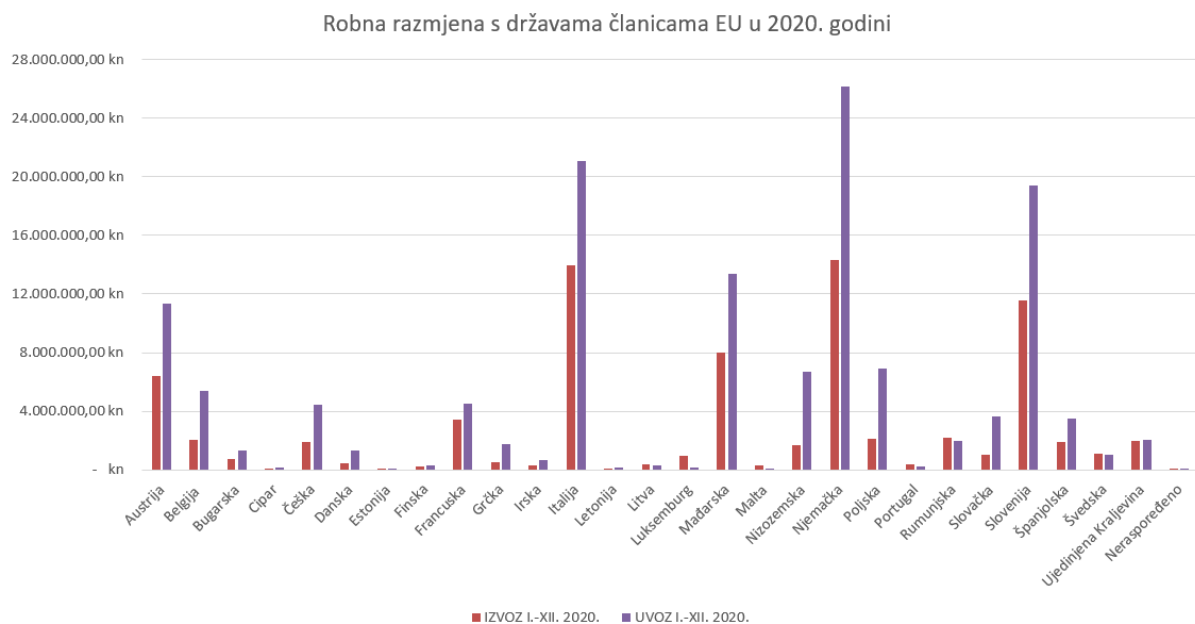
Ukupan je uvoz istodobno iznosio oko 137,7 milijardi kuna, što je u usporedbi s 2019. smanjenje za 11 milijardi kuna, odnosno za 7,5%.

Pokrivenost uvoza izvozom je u 2020. iznosila oko 57%, dok je u 2019. iznosila 52%. Samim time, snažniji pad uvoza u odnosu na izvoz utjecao je na pokrivenost uvoza izvozom.

Za 2020. određena je vrijednost praga uključivanja za primitke od 2,2 milijuna kuna, a za otpreme od 1,2 milijuna kuna.⁵³

---

⁵³ <https://web.dzs.hr/arhiva.htm> (01.03.2022.)

Grafikon 5. Robna razmjena s državama članicama EU u 2020. godini

Izvor: Izradio autor na temelju podataka DZS-a

Tablica 11. Izvoz i uvoz iz zemalja EU u 2020. godini u kunama

	Izvoz		Uvoz	
	I.-XII. 2019.	I.-XII. 2020.	I.-XII. 2019.	I.-XII. 2020.
Austrija	6 669 977	6 411 135	11 955 001	11 328 183
Belgija	1 913 570	2 012 874	3 386 052	5 390 265
Bugarska	712 410	727 632	1 197 359	1 283 948
Cipar	72 918	57 646	76 913	119 706
Češka	1 742 013	1 870 327	4 703 307	4 446 163
Danska	414 040	460 553	1 095 651	1 290 314
Estonija	69 303	70 894	48 288	62 768
Finska	179 125	201 690	334 711	276 052
Francuska	3 214 775	3 393 527	5 051 417	4 499 623
Grčka	863 889	548 738	994 220	1 759 553
Irski	326 993	278 893	690 139	661 930
Italija	15 765 568	13 979 988	25 711 527	21 095 902
Letonija	77 095	100 278	82 653	118 072
Litva	375 247	386 806	239 112	299 171
Luksemburg	79 638	980 330	128 924	116 075

Mađarska	4 678 444	7 994 528	15 622 758	13 359 404
Malta	1 286 114	281 430	36 075	51 129
Nizozemska	1 498 821	1 669 327	7 248 961	6 709 434
Njemačka	14 860 790	14 331 408	28 633 134	26 193 852
Poljska	1 812 186	2 118 135	7 048 336	6 898 063
Portugal	525 901	343 545	289 898	233 516
Rumunjska	1 921 109	2 199 584	1 946 143	1 934 211
Slovačka	1 239 019	1 053 378	3 685 365	3 608 528
Slovenija	12 139 459	11 553 815	21 396 510	19 406 021
Španjolska	1 977 730	1 906 311	4 248 282	3 508 930
Švedska	877 260	1 130 663	1 058 281	1 032 433
Ujedinjena Kraljevina	1 784 536	1 938 560	2 070 875	2 016 910
Neraspoređeno	38 206	18 875	4 728	567

Izvor: Izradio autor na temelju podataka DZS-a

Njemačka, s udjelom od oko 13% ukupnog izvoza jest zemlja partner u koju je izvezeno najviše robe u 2020., u vrijednosti oko 14 milijardi kuna. Istodobno, u uvozu s udjelom od oko 15% ostvarena je vrijednost od oko 26 milijardi kuna.

U 2019. uvoz robe iz Njemačke iznosio je oko 16%, što nam pokazuje da imamo pad uvoza u 2020. od oko 3%. Također, prema podacima Eurostata, Njemačka je i dalje država u koju se u 2019. najviše izvozilo.

U 2020. izvoz u Italiju imao je udio od oko 13% u ukupnome hrvatskom izvozu, i to je pad od 11% u odnosu na godinu prije, dok je uvoz, s udjelom od oko 12% ostvario pad od oko 17%.

Slovenija je uobičajeno jedna od najvažnijih zemalja partnera u ukupnoj robnoj razmjeni Republike Hrvatske, pa je tako u 2020. izvoz činio oko 10% ukupnog izvoza, a uvoz oko 11% ukupnog uvoza Republike Hrvatske. U 2020. izvoz u Sloveniju pao je oko 4%, a uvoz za oko 9% u odnosu na 2019.⁵⁴

---

⁵⁴ <https://web.dzs.hr/arhiva.htm> (20.03.2022.)

Tablica 12. Podaci o broju obveznika za izvještavanje u 2020. godini

	Ukupno	Primitak	Otprema
Broj IJ na dan 31.12.2020.	6.289	5.208	3.035

Izvor: Carinska uprava

Kao što je vidljivo u tablici 12., ukupan broj izvještajnih jedinica na dan 31.12.2020. iznosio je 6.289.

Od ukupnog broja izvještajnih jedinica u 2020. godini prihvaćeni broj izvještajnih obrazaca bio je 91.387.

Tablica 13. Podaci o broju odaziva izvještajnih jedinica u 2020. godini

Statistika odaziva IJ	Očekivani broj IO	Prihvaćeni broj IO	Broj nepristiglih IO
Primitak	58.944	58.394	550
Otprema	33.296	32.993	303
Ukupno	92.240	91.387	853

Izvor: Carinska uprava

7. ZAKLJUČAK

U transportnom lancu špedicija ima pretežno međunarodni karakter, važna je za razvoj vanjske trgovine, međunarodnog transporta, osiguranja, carinskog sustava te je vrlo važan čimbenik u sustavu društvene reprodukcije bez čije prisutnosti suvremeno gospodarstvo ne bi moglo funkcionirati. Glavni cilj sustava špedicije je brzo, sigurno i ekonomično otpremanje, isporuka ili transport robe, a međunarodna špedicija je posrednik između domaćih i stranih uvoznika te ostalih sudionika u prijevozu robe.

Statistika međunarodne trgovine važan je izvor podataka za mnoge donositelje odluka u javnom i privatnom sektoru na međunarodnoj, europskoj i nacionalnoj razini. Međunarodna robna statistika prikazuje podatke za trgovinu izvan i unutar Europske unije. U posljednjih nekoliko godina Hrvatska je pokrenula značajan broj procesa prilagodbe zakonodavstvu Europske unije. Samo su neki od njih provedeni u skladu s pristupom provedbe projekta, poput primjene Intrastata koja je trajala od 2008. do 2013. Projektni pristup koji se koristio u provedbi Intrastata u Hrvatskoj značajno je utjecao na njegovu uspješnu provedbu i širenje informacija o vanjskoj trgovini za koje Hrvatska ima obvezu slati Eurostatu nakon pristupanja Europskoj uniji. Pažljivo planiranje i pristup projektu dodatno su pomogli njegov uspješan završetak unatoč izazovima koji su bili prisutni tijekom provedbe projekta.

Intrastat je sustav za prikupljanje informacija i izradu statističkih podataka o robnoj razmjeni između zemalja Europske unije. Trgovinska statistika bitan je dio računa platne bilance jedne zemlje i smatra se važnim ekonomskim pokazateljem uspješnosti. Vladini odjeli koriste statistiku za postavljanje ukupne trgovinske politike i generiranje inicijativa o novim trgovinskim područjima, a procjenjuje i količinu kretanja robe kako bi se omogućilo planiranje budućih potreba prometne infrastrukture. Vlada uzima službenu statistiku za praćenje razvoja unutarnjeg tržišta Europske unije i nacionalnog gospodarstva, za pripremu pregovora u vezi s trgovinskom politikom i strateško razmatranje novih trgovačkih područja. Intrastat se također koristi kao alat za prijavu PDV-a, dopuštajući usporedbu između Intrastata i prijave PDV-a. Intrastat je stoga statistika o stvarnom kretanju roba unutar država članica, a statistika o uvozu i izvozu potrebna je za osnivanje nacionalnih računa, za izračun platne bilance i za izračunavanje bruto domaćeg proizvoda (BDP). Stoga su statistički podaci pokazatelj ekonomskih performansi i razvoja zemlje. Hrvatska narodna banka koristi službene statističke podatke kao ključni pokazatelj za mjerenje i ocjenu uspješnosti hrvatskog gospodarstva te za određivanje mjesečnih kamatnih stopa. Statistiku vanjske trgovine koriste i

druge nacionalne i međunarodne institucije. Sadašnji podaci važni su za donošenje odluka vezanih za monetarnu i ekonomsku politiku te makroekonomsku analizu. Tvrtke koriste statistiku posebno za izradu tržišnih istraživanja i razvoj komercijalnih strategija. Statistika trgovine služi potrebama donositelja odluka, planera i istraživača u javnom i privatnom sektoru, akademskih istraživača te opće javnosti. Može se zaključiti da je izrada pravovremenih i kvalitetnih podataka od primarne važnosti za proizvođače statistike. Nacionalna važnost vođenja ovog sustava proizlazi od brojnih korisnika podataka koji su navedeni.

Pregledom prikupljenih podataka posljednjih godina, gospodarski rast naštetio je globalnoj financijskoj krizi. Kroz promatrano razdoblje, Italija, Slovenija i Njemačka bile su najveći vanjskotrgovinski partneri iz EU-a, dok je Estonija kroz cjelokupno promatrano razdoblje bila zemlja s kojom je Hrvatska ostvarila najmanju robnu razmjenu.

Konačni podaci robne razmjene Hrvatske s Italijom, najvećom zemljom partner što se tiče izvoza, pokazuju pad izvoza u 2020. godini, s udjelom u ukupnom izvozu od 17,92%. Što se tiče ostalih godina, izvoz se kretao oko 21%. Uvoz u Italiju je bio promjenjiv. U 2014. godini on je iznosio 18,70%, u 2016. dolazi do blagog pada uvoza te je on iznosio 16,34%. U 2018. godini uvoz u Italiju je bio gotovo isti, s udjelom u ukupnom izvozu od 16,88%. U 2020. godini opet dolazi do pada uvoza te on iznosi 15,32%.

Njemačka, kao najveća zemlja partner uvoza Republike Hrvatske, ima gotovo isti uvoz kroz sve godine, između 19% i 21%. Što se tiče izvoza, u 2018. i 2020. imamo porast izvoza od cca 1,5% u odnosu na ostale dvije promatrane godine kad je izvoz bio oko 17,5%. Iako kad uspoređujemo 2018. godinu kad je udio u ukupnom izvozu bio 19,28% u 2020. godini imamo blagi pad izvoza.

Slovenija je također jedna od najvažnijih zemalja partnera u ukupnoj robnoj razmjeni Republike Hrvatske. Gledajući uvoz, on je kroz sve promatrane godine gotovo jednak te se kreće oko 14%. Izvoz je promjenjiv kroz godine, pa je tako u 2014. iznosio 17,79%, u 2016. imamo blagi porast na 18,81%, zatim opet dolazi do pada u 2018. na 16,11 % te također u 2020. kad je udio u ukupnom izvozu iznosio 14,81%.

Gledajući konačne podatke robne razmjene Hrvatske s članicama EU, najmanji izvoz i uvoz je ostvaren s Estonijom. Od 2014. kad je izvoz bio 0,07% imamo porast te je najviše ostvareni izvoz bio u 2016. godini s 0,13%. U 2018. i 2020. godini izvoz opet pada na 0,09%.

Udio u ukupnom uvozu kroz promatrane godine je blago promjenjiv pa tako u 2014. i 2016. godini iznosi 0,03%, u 2018. godini pada na 0,02% dok je u 2020. porastao na 0,05%.

Odmah nakon krize činilo se da Hrvatska nije pretrpjela ozbiljne posljedice kao neke druge zemlje. Međutim, 2009. kriza je dobila zamah i pad rasta BDP-a, sporijim tempom, nastavio se i tijekom 2010. U 2011. BDP je stagnirao jer je stopa rasta bila nula. Otkako je globalna kriza pogodila zemlju, stopa nezaposlenosti neprestano raste, što je rezultiralo gubitkom više od 100 000 radnih mjesta. Pandemija COVID-19 također negativno utječe na rast i razvoj. Hrvatsko gospodarstvo u velikoj je mjeri međusobno ovisno o ostalim glavnim gospodarstvima Europe, a bilo koji negativni trendovi u tim većim gospodarstvima unutar Europske unije također imaju negativan utjecaj na Hrvatsku.

LITERATURA

Knjige:

1. Baletić, Z. (2010) Kriza i antikrizna politika, Kriza i ekonomska politika: politika i ekonomija razvoja Hrvatske, naklada Jesenski i Turk, Zagreb,
2. Bilas, V. (2010) Teorija valutnog područja i monetarna politika EU, Zagreb,
3. Brzak, S. (2002) Transport, špedicija i osiguranje, Zagreb,
4. Faulend i Šošić (2010) HNB Istraživanja - Zagreb : Hrvatska narodna banka.,
5. Đurđek, A. & Ozimec, K. (2009) Intrastat: novo istraživanje u statističkom sustavu Republike Hrvatske (I). Carinski vjesnik. 18(6), pp. 24-31.
6. Ivanković Č., Stanković R., Šafran M. (2010) Špedicija i logistički procesi, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb,
7. Lastavec, L. (2012) Uvođenje Intrastat istraživanja u statistički sustav Republike Hrvatske. Carinski vjesnik. 21(3), pp. 42 – 46.
8. Polančec, V. & Grgurić, D. (2011) Intrastat: Novo istraživanje u statističkom sustavu Republike Hrvatske. Carinski vjesnik. 20(5), pp. 72-82.
9. Polančec, V., Grgurić, D. & Lastavec, L. (2012) Intrastat: analiza provedenog pilot-istraživanja (IV). Carinski vjesnik. 21(1), pp. 66-82.
10. Presova, R., Tvrđon, O. & Živelova, A. (2008) Importance of Intrastat in EU intra-Community trade. Acta Universitatis,
11. Rohatinski, Ž. (2010) Monetarna politika u vrijeme krize, speech held on the 13th scientific conference of the Croatian money market, Opatija, May,
12. Vostrel Šafran, T. & Ozimec, K. (2011) Praktična provedba pilot Intrastat istraživanja u Republici Hrvatskoj. Carinski vjesnik. 20(10), pp. 7-27.
13. Zelenika, R. (1996) Međunarodna špedicija, Ekonomski fakultet, Rijeka,
14. Zelenika, R. (2005) Temelji logističke špedicije, Ekonomski fakultet, Rijeka.

Linkovi:

15. Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske. Preuzeto s: <https://dzs.gov.hr/> [pristupljeno: lipanj 2022.]
16. Carinska uprava , <https://carina.gov.hr/> [pristupljeno: lipanj 2022.]

POPIS SLIKA

Slika 1. Prikaz Eurozone

Slika 2. Dokumentacija poduzeća

Slika 3. Prikaz ubacivanja u sustav

Slika 4. Izvještaj opreme

Slika 5. Troškovi prijevoza uključeni u fakturiranu vrijednost

POPIS TABLICA

Tablica 1. Prikaz godine promjene valute i ulaska u eurozonu

Tablica 2. Izvoz i uvoz iz zemalja EU u 2014. godini u kunama

Tablica 3. Podaci o broju obveznika za izvještavanje u 2014. godini

Tablica 4. Podaci o broju odaziva izvještajnih jedinica u 2014. godini

Tablica 5. Izvoz i uvoz iz zemalja EU u 2016. godini u kunama

Tablica 6. Podaci o broju obveznika za izvještavanje u 2016. godini

Tablica 7. Podaci o broju odaziva izvještajnih jedinica u 2016. godini

Tablica 8. Izvoz i uvoz iz zemalja EU u 2018. godini u kunama

Tablica 9. Podaci o broju obveznika za izvještavanje u 2018. godini

Tablica 10. Podaci o broju odaziva izvještajnih jedinica u 2018. godini

Tablica 11. Izvoz i uvoz iz zemalja EU u 2020. godini u kunama

Tablica 12. Podaci o broju obveznika za izvještavanje u 2020. godini

Tablica 13. Podaci o broju odaziva izvještajnih jedinica u 2020. godini

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1. Prikaz razdoblja od 2008. – 2019.

Grafikon 2. Robna razmjena s državama članicama EU u 2014. godini

Grafikon 3. Robna razmjena s državama članicama EU u 2016. godini

Grafikon 4. Robna razmjena s državama članicama EU u 2018. godini

Grafikon 5. Robna razmjena s državama članicama EU u 2020. godini

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet prometnih znanosti
Vukelićeva 4, 10000 Zagreb

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI I SUGLASNOSTI

Izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je _____ završni rad _____
(vrsta rada)

isključivo rezultat mogega vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu, a što pokazuju upotrijebljene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedopušten način, odnosno da je prepisan iz necitiranog rada te da nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

Svojim potpisom potvrđujem i dajem suglasnost za javnu objavu završnog/diplomskog rada pod naslovom ANALIZA PRIMJENE INTRASTAT SUSTAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ , u Nacionalni repozitorij završnih i diplomskih radova ZIR.

Student/ica:

U Zagrebu, 30. studeni 2022.

Manja Lubić
(ime i prezime, potpis)